

ЖЫЛДЫК ОТЧЕТ

2020-ЖЫЛДАГЫ ИШМЕРДҮҮЛҮГҮ ЖӨНҮНДӨ
КТРКНЫН КООМДУК БАЙКООЧУ КЕҢЕШИНИН
ЖЫЛДЫК ОТЧЕТУ

COVID-19

Мазмуну

1. ЖЕТЕКЧИЛИК ЖАНА КОРПОРАЦИЯНЫН КАРЖЫЛАНЫШЫ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТТАР	4
Корпорацияны башкаруу формасы жөнүндө.....	4
КТРКНЫН БАЙКООЧУ КЕҢЕШИНИН КУРАМЫ	5
КОРПОРАЦИЯНЫН ЖЕТЕКЧИЛИГИ	8
1.1. КОРПОРАЦИЯНЫ КАРЖЫЛОО	9
2. 2020-ЖЫЛ ИЧИНДЕГИ КОРПОРАЦИЯНЫН ИШМЕРДҮҮЛҮГҮ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ 10	
2.1. КТРК Байкоочу кеңешинин 2020-жылдагы иши жөнүндө.....	10
2.2. SARS-CoV-2 коронавирус инфекциясынын жайылышы шартында кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылуу боюнча чаралар.....	15
2.3. "ТРБ жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, берүүлөрдүн нормаларын сактоо 17	
2.4. "КТРК жөнүндө" Мыйзамда белгиленген телерадиоберүү милдеттерин ишке ашыруу.....	20
2.5. 2020-жылдагы чет элдик контентти тартууга байланыштуу иштер / Лицензиялык келишимдер.....	22
2.7. КТРКнын Интернет айдычындагы ишмердүүлүгүн өнүктүрүү	28
3. КАДРЛАР МЕНЕН ИШ АЛЫП БАРУУ	30
3.1. Адам ресурстарын өнүктүрүү боюнча ишмердик тууралуу маалымат.....	30
3.2. Кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, окуу курстарын уюштуруу	33
4. КОРПОРАЦИЯНЫН КЫЗМАТТАШУУСУ	37
4.1. Эл аралык кызматташууну кеңейтүү. Башка ММКлар менен кызматташуу.....	37
Гранттар жана долбоорлор	38
5. 2020-ЖЫЛГА КАРАТА КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ ПРОДАКШН СТУДИЯЛАРДЫН КОРПОРАЦИЯ ТАРАБЫНАН ТРАНСЛЯЦИЯЛАНГАН ПРОГРАММАЛАРДЫН ТИЗМЕСИ.....	39
6. КОРПОРАЦИЯНЫН 2020-ЖЫЛДАГЫ ФИНАНСЫЛЫК ЧАРБАЧЫЛЫК ИШТЕРИНИН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫ	40
7. КОРПОРАЦИЯГА ТОЛУГУ МЕНЕН ЖЕ ЖАРЫМ-ЖАРТЫЛАЙ, ТИКЕ ЖЕ ОРТОМЧУЛУК МЕНЕН ТИЕШЕЛҮҮ БОЛГОН КОМПАНИЯЛАР ЖАНА ИШКАНАЛАР ЖӨНҮНДӨ МААЛЫМАТТАР	50
8. 2021-ЖЫЛГА КАРАТА КОРПОРАЦИЯНЫН ПЛАНДАРЫ	53

ОТЧЁТ ТУУРАЛУУ

Отчеттун долбоору 2020-жылдын 1-апрелинде КТРКнын Коомдук байкоочу кеңешинин жыйынында каралып негизинен кабыл алынган жана №2/21 протоколу менен бекитилген.

Документте 2020-жылдын 31-мартынан тартып 2021-жылдын 31-мартына чейинки убакыт ичиндеги КТРКнын ишмердигинин жыйынтыгы толугу менен камтылган.

Накта отчетту КР-нин Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын жалпы жамаатынын, менеджментинин жана Байкоочу кеңешинин бирдиктүү жана макулдашылган иш-алып баруусунун жыйынтыгы деп табууга тийиш. Отчетту түзүүдө, 2020-жылы Корпорацияда орун алган жаңылыктар, коомдо болгон бардык олуттуу окуялар, отчеттук мезгилдеги негизги даталар эске алынган жана алардын үстүнөн жүргүзүлгөн иштер боюнча кенен баяндама берилет.

Жылдык отчеттун структурасы аны окууга ыңгайлуулугун эске алуу менен түзүлгөн жана “Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндөгү” мыйзамында каралган милдеттердин аткарылышынын көлөмдөрү жана статусу тууралуу маалыматты камтыйт.

Ачыктык жана айкындуулук принцибин камсыздоо максатында ушул отчет ММКларга жайгаштырылат, анын ичинде www.ktrk.kg дареги боюнча Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын расмий сайтына да жарыяланды.

1. ЖЕТЕКЧИЛИК ЖАНА КОРПОРАЦИЯНЫН КАРЖЫЛАНЫШЫ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТТАР

Корпорацияны башкаруу формасы жөнүндө

«Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» 2011-жылдын 18-ноябрында кабыл алынган Кыргыз Республикасынын Мыйзамы Корпорациянын коомдук телерадиоберүү уюму катары юридикалык макамын, Корпорациянын максаттарын жана милдеттерин, анын укуктарын жана милдеттенмелерин, ошондой эле башкаруу түзүмүн жана органдарын аныктайт.

Аракеттеги «Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамга жана «КТРКнын Уставына» ылайык Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын (мындан ары – КТРК) башкаруу органдарына төмөнкүлөр киришет:

- башкаруунун жогорку органы болуп саналган Байкоочу кеңеши;
- аткаруу органы болуп саналуучу Башкы директор.

Байкоочу кеңеш бүткүл коомдун кызыкчылыгын билдирет жана коомдук берүүлөрдүн принциптерин сактоонун башкы гаранты болуп саналат. «Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамда Байкоочу кеңешти калыптандыруунун принциптери так жазылган:

Байкоочу кеңеш парламенттен, президенттен жана жарандык коомдон теңдеш сандарда сунушталышкан 15 адамдан турат. Ошондой болсо дагы, Байкоочу кеңештин бардык мүчөлөрү ким тарабынан сунушталгандыгынан көз карандысыз окуу жайларынан жана илимий мекемелерден, коомдук жана башка коммерциялык эмес уюмдардан гана сунушталган болууга тийиш.

КТРКнын Байкоочу кеңешинин ишинин негизи

КТРКнын Байкоочу кеңеши коллегиялдуу, сунуш берүү ошол эле учурда Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын эң жогорку башкаруучу орган болуп келет.

Кеңештин азыркы таптагы курамы 2017-жылдын апрель айында конкурстун негизинде калыптанган жана КРдин Жогорку Кеңешинин 2017-жылдын 26-апрелиндеги №1548-VI токтому менен бекитилген. “Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы тууралуу” Мыйзамында Коомдук кеңешти калыптандыруу принциптери так, даана жазылган: кеңеш КРдин Президенти, КРдин Жогорку Кеңешинен жана жарандык коом тарабынан бирдей санда сунушталган 15 кишиден турат:

- КРнин Президенти тарабынан: 1. Айдабосунова Нурия Иманкуловна, 2. Шестаков Игорь Альбертович, 3. Караман Саягүл Абдимуталиповна, 4. Керимбаев Жылдызбек Сулайманкулович, 5. Абдрахман уулу Шайырбек;
- КРнин Жогорку Кеңеши тарабынан: 1. Асанова Алтын Асановна, 2. Бакашова Жылдыз Кемеловна, 3. Болотканов Кубатбек Болотканович, 4. Турдалиева Чолпон Джапарбековна, 5. Ниязова Джылдыз Шайлобековна;
- Жарандык коом тарабынан: Алхожоев Тимур Муратович, 2. Болгонбаев Азамат Таалайбекович, 3. Карымов Айбек Усенович, 4. Кадырова Анаш Кадыровна, 5. Сарыбаева Атыркуль

2020-ж. 05-ноябрында КТРКнын Байкоочу кеңешинин төрагасы болуп Кубат Болотканов шайланган (137/20 протокол). Буга чейин 2020-ж. феврал айынан 2020-ж. август айына чейин Кеңештин төрагалык ордун Азамат Болгонбаев ээлеп келген, ал 2020-жылдын 8-августунда убактысынан мурун ыйгарым укутарын токтотуу тууралуу арызын тапшырган.

БК өзүнүн ишмердүүлүгүндө КРнин мыйзамына жана БКнын ички регламентине таянат.

Кеңештин ишмердүүлүгү мыйзамдуулук, айкындуулук, плюрализм принциптерине, негизделип Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы тууралуу” Мыйзамы (КР 2013-жылдын 6-июнундагы Мыйзамдын редакциясында № 90), КТРКнын БКнин Регламенти жана башка ички нормативдик-укуктук актылар менен көзөмөлдөнөт.

КР “Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы тууралуу” Мыйзамынын 14-беренесине ылайык, КТРКнын Байкоочу кеңеши “бир жылда 4 жолудан кем эмес чакырылып турат”.

КТРКНЫН БАЙКООЧУ КЕҢЕШИНИН КУРАМЫ

❖ **КУБАТ БОЛОТКАНОВ – БКнын төрагасы.** Жогорку юридикалык билимге ээ. 2011-жылдан 2012-жылдарга чейин «Учкун» типографиясын жетектеген. 2012-жылдын декабрынан тартып Кубат Болотканов Бишкектин шаардык кеңешинин «Республика» партиясынан депутатынын постун ээлеп турган. 2013-жылдын сентябрь айынан тартып КР КТРКсынын башкы директорунун телеберүү боюнча орун басары болгон. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинен сунушталган.

❖ **АЗАМАТ БОЛГОНБАЕВ** “Оркестр жана хордогу дирижерлук” факультетин аяктаган, КР Эл артисти, Замирбек Үсөнбаевдин шакирти. «Айтыш» Коомдук фондунун мүчөсү, атактуу төкмөчү, КР эл артисттери Ашыраалы Айтиалиев жана Тууганбай Абдиевдин окуучусу. Азамат Болгонбаев эл алдына алгачкы жолу 2001-жылы 17 жаш курагында чыккан. Республикалык жана эл аралык поэзиялык таймаштардын бир нече ирет жеңүүчүсү жана башкы байгесин утуп алуучусу. КТРКнын Байкоочу кеңешине жарандык коомчулук тараптан сунушталган.

❖ **ЖЫЛДЫЗ БАКАШЕВА** КР Маданиятына эмгеги сиңирген ишмер. Филология илимдеринин доктору, профессор. Кыргыз мамлекеттик университетинин журналистика факультетин аяктаган. КНУда окутуучу, кафедра башчысы жана декан, Жогорку Кеңеште эксперт, Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин Дипломатиялык академиясында проректор болуп эмгектенген. Азыркы мезгилде Улуттук китепкананын директору болуп эмгектенет. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинен сунушталган.

❖ **АНАШ КАДЫРОВА** Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер, билими жогорку филологиялык. Жогорку категориядагы телеберүү жана радиоуктуруу боюнча диктор, КТРКнын башкы директорунун экс-орун басары. СССР Министрлер кеңешинин жана Кыргыз Республикасынын Телеберүү жана радиоуктуруу боюнча мамлекеттик комитетинин Ардак грамоталары менен телеберүү жана радио тармагындагы сиңирген эмгектери жана активдүү публицистикалык ишмердиги үчүн сыйланган. Ч.Айтматов ат. маданияттын кызматкерлеринин Ассамблеясынын сыйлыгынын лауреаты, Кыргыз Республикасынын Журналисттер Союзунун мүчөсү. КТРКнын Байкоочу кеңешине жарандык коомчулук тараптан сунушталган.

❖ **ИГОРЬ ШЕСТАКОВ** Медиа-тренер, саясатчы. Россия Гуманитардык университетинин юридикалык факультетин аяктаган. Журналистик ишмердигин «Вечерний Бишкек» газетасынан баштаган. «Время» программасынын өздүк корреспонденти, «Интерфакс» маалыматтык агенттигинин кыргызстан бюросунун шеф-редактору, Борбордук Азия боюнча «Российская газета» басылма чыгарылышынын өкүлчүлүгүнүн директору, «КирТАГ» маалыматтык агенттигинин башкы редактору болуп эмгектенген. Азыркы мезгилде «region.kg» аналитикалык сайтынын башкы редактору. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Президенти тараптан сунушталган.

❖ **НИЯЗОВА ЖЫЛДЫЗ** Юридика илимдеринин кандидаты, сертификатталган медиатор, Кыргыз Республикасынын Адвокатурасынын адвокаттарынын Окуу борборунун тренери, Кыргыз Республикасынын Эл аралык университетинин Эл аралык жана ишкердик укук кафедрасынын доцентинин м.а., БУУнун (ЮНИСЕФ) Балдар фондунун Балдарды коргоо программасы долбоорунун эксперти. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинен сунушталган.

❖ **НУРИЯ АЙДАБАСУНОВА** Филолог. Мичурин Мамлекеттик Педагогикалык институтунун орус филологиясы факультетин аяктаган. Кочкор районунун «Чолпон» ОМде мугалим, андан кийин 1977-1985-жж. НПУнун директорунун орун басары, адабият жана педагогика окутуучусу, КР сотторду тандоо боюнча Байкоочу кеңешинин мүчөсү болуп эмгектенет, 2010-ж. тартып азыркы мезгилге чейин «Мекен шейиттери» Коомдук бирикмесинин теңтөрагасы болуп эсептелет. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Президенти тараптан сунушталган.

❖ **АЙБЕК КАРЫМОВ** 1986-1987-жылы Таш-Көмүр шаарында №111 кесиптик-техникалык окуу жайын аяктаган, ал эми 1990-1993-жылдары Жалал-Абад областында айырмачылык менен Б.Алыкулов ат. маданият техникумун аяктайт. Андан кийин 2001-2006-жылдары И.Арабаев ат. Кыргыз мамлекеттик университетинде искусство факультетинде билим алат. «Бейне-Групп» компаниясынын жана «Бейне-Өнөр» коомдук фондунун негиздөөчүсү. Маданияттын отличниги, бир нече ардак грамотасынын жана сыйлыктардын ээси. КТРКнын Байкоочу кеңешине жарандык коом тарабынан сунушталган.

❖ **СЫЯГУЛЬ КАРАМАН** К.Карасаев ат. БГУнун кыргыз-россия факультетинин бүтүрүүчүсү. Мектепте орус тили жана адабияты мугалими, «Кабар» КУМАда жооптуу чыгаруучу, Кыргызстандын телерадиокомпанияларында корреспондент жана программалардын алып баруучусу болуп эмгектенген. Кыргыз жана орус тилдериндеги бир катар документалдык фильмдердин сценарийинин автору жана режиссеру. Азыркы мезгилде – көз карандысыз медиа-эксперт. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Президенти тараптан сунушталган.

❖ **ЖЫЛДЫЗБЕК КЕРИМБАЕВ** Кыргызстандагы «Комсомольская правда» газетасынын басып чыгаруучусу. Баласагын ат. КММУну «журналистика» адистиги боюнча аяктаган. «Дастан» технологиялык университетинде менеджментти изилдеген. Кыргызстандагы «Комсомольская правда» газетасынын өкүлчүлүгүндө 20 жылдан ашуун эмгектенет, карьералык өсүүнүн бардык баскычтарын басып өткөн – жарнама боюнча менеджерден тартып башкы директорлукка чейин. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Президенти тараптан сунушталган.

❖ **САРЫБАЕВА АТЫРКУЛЬ** 1992-1997-жылдары Б.Бейшеналиева ат. искусство институтунда уюштуруучу-методист адистиги боюнча окуган. 1995-1997-жж. КТРКда диктор

болуп эмгектенген, ушул эле жылы дикторлук курсту аяктаган. 2000-ж. тартып азыркы мезгилге чейин "Ашар козголушу" КБнын башкы директорунун жардамчысы жана "Алтын-Өмүр" ЖЧКсынын директоруну орун басарынын кызматын айкалыштырат. КТРКнын Байкоочу кеңешине жарандык коомдон сунушталган.

❖ **ЧОЛПОН ТУРДАЛИЕВА** КР илимине эмгеги сиңирген ишмер, тарых илимдеринин доктору илимий даражасына ээ жана Кыргызстандын жана Борбордук Азиянын тарыхы жана маданияты боюнча үч монографиянын жана 50дөн ашуун макалалардын автору. 2016-ж. Колумбия университетинде стажировкадан өткөн жана Фулбрайт программасы боюнча 2004-2005-жж. Вашингтон Университетинин чакырылган профессору болгон, ошондой эле көптөгөн эл аралык программалардын жана фонддордун грантеру болуп саналат. «Музей демилгелери борбору» БӨУнун директору болуп туруп, Чолпон Турдалиева улуттук жана эл аралык маданият долбоорлорду жетектейт. КР Президентине караштуу Кыргызстандын тарыхын изилдөө боюнча комиссиянын мүчөсү жана КР ЖАК эксперттик кеңешинин мүчөсү болуп саналат. Азыркы мезгилде Борбордук Азиядагы Америка университетинин Антропология программасынын профессору. КТРКнын Байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинен сунушталган.

❖ **ТИМУР АЛХОЖОЕВ** Юрист. Ж.Баласагын атындагы Кыргыз Улуттук Университетинин юридикалык факультетинин бүтүрүүчүсү. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Кыргыз мамлекеттик юридикалык академиянын аспиранты. Телекоммуникация жана массалык маалымат каражаттардын ишмердүүлүгү багытында иш алып барат.

❖ **АЛТЫН АСАНОВА** Кыргыз мамлекеттик университеттин «Журналистика» багытын, кийин МГУнун журналистика факультетинин аспирантурасын бүтүргөн. КУУнун журналистика факультетинде окутуучу, ага-окутуучу, доцент жана кафедра жетекчиси болуп иштеген. «Чынгыз Айтматов - публицист» темасы боюнча кандидаттык диссертациясын жактаган. И.Арабаев атындагы Кыргыз Мамлекеттик Педагогикалык Университетинин Табыгый жана гуманитардык билим берүү борборунун директорунун биринчи орун басары жана К.Карасаев атындагы Бишкек гуманитардык Университетинин журналистика кафедрасынын жетекчиси болуп иштеген. БГУда журналистика жана маалыматтык системалар факультетинин деканы. “КРдин Улуттук билим берүүсүнүн отличниги”, КРдин журналисттер союзунун мүчөсү. Байкоочу кеңешке Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеш тарабынан сунушталган.

❖ **АБДРАХМАН УУЛУ ШАЙЫРБЕК** – Жусуп Баласагын атындагы Кыргыз Улуттук Университетинин «Кыргыз тили жана адабияты» багытынын бүтүрүүчүсү. Кесиптик ишин 2011-жылы КТРКдан режиссердун ассистенти катары баштаган, кийин корреспонденти болуп иштеген. 2007-2009 жылдары “Айтыш” фондунун теңтөрагасы. 2009-жылдан тартып ЭЛТР телеканалынын журналисти, кийин ЭЛТР Мамлекеттик телерадио компаниясынын директору болуп дайындалган. 2018-2020 жылдары КТРКнын генералдык директорунун орун басары болуп эмгектенген. Ч.Айтматов атындагы жаштар сыйлыгынын лауреаты, КР Президентинин ардак грамотасы менен сыйланган. КТРКнын байкоочу кеңешине Кыргыз Республикасынын Президенти тарабынан сунушталган.

КОРПОРАЦИЯНЫН ЖЕТЕКЧИЛИГИ

Башкы директор АЛИЕВ БАКТИАР ЖЕНИШБЕКОВИЧ

Ал 2021-жылдын 30-декабрында КТРКнын Байкоочу кеңешинин көпчүлүк добушуна ээ болуп, ачык конкурстук тандоонун жыйынтыгында башкы директор болуп шайланган. Буга чейин ал КТРКнын Республикалык теле жана радио борборунун (РРТБ) директору болуп иштеген.

2000-жылы Ош технологиялык университетин финансы жана кредит адистиги боюнча аяктаган. Экономика илимдеринин кандидаты. Медиа секторунда, ошондой эле мамлекеттик жана социалдык мекемелерде (Социалдык фонд, Мамлекеттик каржылык көзөмөл инспекциясы) чоң тажрыйбага ээ.

Отчеттук мезгилдин башынан 2020-жылдын 6-октябрына чейин Жайнак Үсөн уулу КТРКнын башкы директорунун кызматын ээлеп келген, ал эми 2020-жылдын октябрь айында оорун алган элдик толкундоолор учурунда өз каалоосу менен кызматтан кеткен.

КТРКнын телеберүү боюнча генералдык директордун орун басары УРАКУНОВА ЖЫЛДЫЗ ИМАНГАЗИЕВНА

19.04.2018-ж КТРКнын телеберүү боюнча генералдык директордун орун басары болуп дайындалган, жана 26.04.2018-ж КТРКнын генералдык директорунун сунушу менен жана Байкоочу кеңештин чечими менен өз кызматында бекитилген.

Эки жогорку билими бар: юридикалык жана политология адистиги боюнча. 2005-жылдан 2009-жылга чейин «Ала-Тоо» маалыматтык программанын корреспонденти, диктору жана чыгаруучу редактору болуп иштеген. 2012-жылдан баштап КТРКнын «Ала-Тоо» программасынын чыгаруучу редактору. 2014-жылдан тартып «Итоги недели» программасынын автору жана алып баруучусу. 2015-жылдан 2017-жылга чейин «Ала-Тоо» студиясынын продюсери.

КТРКнын радиоберүү боюнча генералдык директорунун орун басары МУСАЕВ АЙБЕК ЫРСАЛИЕВИЧ

28.01.2020-ж КТРКнын генералдык директорунун сунушу менен КТРКнын радиоберүү боюнча генералдык директорунун орун басары болуп дайындалып, жана 06.02.2020-ж Байкоочу кеңештин чечими менен бекитилген. КМУну «кыргыз тили жана адабияты» адистиги боюнча окууну бүтүргөн.

1992-жылдан 1998-жылга чейин КР УТРКда редактор, улуу редактор, бөлүм жетекчисинин орун басары, 1998-2001-жылдары КР Президентинин пресс-кызматынын референти, 2001-2001-жылдары Ысык-Көл ТРКсынын төрагасы, 2002-2007-жылдары КООРТ ТРКсынын редактору, чыгаруучу редактору, 2007-2010-жылдары Пирамида ТРКсынын шеф-редактору, 2010-2020-жылдары «ЭлТРдин» корреспонденти, директордун орун басары, генералдык директору болуп эмгектенген.

1.1. КОРПОРАЦИЯНЫ КАРЖЫЛОО

Республикалык каржылоо Корпорацияга анын чыгымдарын «КТРК жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык ордун толтуруу максаттарында сунушталат жана ишмердикти финансылык камсыздоого, ошондой эле 120 телеберүү жана 165 радио программа продукттарын өндүрүүгө байланышкан чыгымдарды жабууга, алар менен теле радио эфирди толтурууга жана аны телекөрүүчүлөргө жана радиоугуучуларга жеткирүү боюнча иш-чараларды камсыздоого багытталат.

Өлкөнүн санариптик берүүгө өтүү жана Корпорациянын Социалдык пакетке алты теле каналдарынын курамында кирүү мезгилинде, жылдык берүүнүн көлөмү алты телеканалда 47472 сааттан 49275 саатка чейин көбөйгөн (суткасына 135 саат). Радио уктуруу ошол эле денгээлде калды жана жылына 21 900 уктуруу саатын түздү (күнүнө 66 саат).

Пандемияга байланыштуу катуу кризистен жана ага байланыштуу каржыны үнөмдөөнүн шартында КТРКны каржылоо 2020-жылы республикалык бюджеттен бюджеттик ассигнациялоо эсебинен 371 296,5 миң сом суммасында Корпорациянын ишмердигине – социалдык чөйрөнүн бюджеттик мекемеси катары мамлекеттик колдоо көрсөтүү үчүн жүзөгө ашырылган.

Бекитилген "2020-жылга бюджеттин кирешелеринин жана чыгашаларынын сметасына" ылайык республикалык бюджеттин каражаттарын сарптоонун негизги багыттары:

Таблица 1

Түрү	миң сом	Бюджеттин пайызы
Эмгек акы	119 181,60	32,1%
Социалдык фондго чегерүүлөр	19 458,70	5,2%
Иш сапарларга	1 506,90	0,4%
Техникалык кызматтарга	132 777,40	35,8%
Берүүлөрдү таратуу үчүн РПО РМТР	74 353,70	20,0%
Байланыш кызматтары	3 283,60	0,9%
"Кыргызтелефильмге" төлөмдөр	11 263,80	3,0%
Кыргызпатентке, МБАга, лицензияларга ж.б.	5 121,40	1,4%
Материалдарды сатып алууга	346,40	0,1%
Машиналар жана жабдуулар	4 000,00	1,1%

2020-жылга кирешелер жана чыгашалар боюнча жалпы маалыматтар менен КТРКнын финансылык-чарбалык ишинин жыйынтыктары жөнүндө кененирээк маалымат ушул отчеттун 6-бөлүмүндө келтирилген.

2. 2020-ЖЫЛ ИЧИНДЕГИ КОРПОРАЦИЯНЫН ИШМЕРДҮҮЛҮГҮ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ

2.1.КТРК Байкоочу кеңешинин 2020-жылдагы иши жөнүндө

КТРКнын Байкоочу кеңешинин иши "Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы (Кыргыз Республикасынын 2013-жылдын 6-июнундагы №90 Мыйзамынын редакциясына ылайык), КТРКнын Байкоочу кеңешинин Регламенти, ошондой эле башка ички ченемдик укуктук актылар аркылуу жөнгө салынат.

5-ноябрь 2020-жылы жашыруун добуш берүү менен К.Болотканов шайланып, КТРКнын Байкоочу кеңешинин төрагасы болуп бекитилген - А.Болгонбаевдин ордуна (Протокол №137/20, 09.05.2020). А.Болгонбаев КТРКнын Байкоочу кеңешинин төрагасы кызматынан өз каалоосу менен кетти.

"Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 14-беренесине ылайык, КТРКнын Байкоочу кеңеши жылына кеминде 4 жолу чакырылат.

Отчеттук 2020-жыл үчүн КТРКнын Байкоочу кеңеши 12 кезектеги жана кезексиз жыйын өткөрүп, анда 40тан ашык маселе каралган. Бардык отурумдардын жыйынтыгы боюнча КТРКнын Байкоочу кеңеши сунуштамалар түрүндө корутундуларды чыгарды, алар КТРКнын Байкоочу Кеңешинин чечими / протоколу менен таризделди. Кыргыз Республикасынын "КТРК жөнүндө" мыйзамына ылайык, КТРКнын Байкоочу кеңешинин корутундулары жана чечимдери башкы директор жана жетекчилик үчүн мүнөздүү мүнөзгө ээ. Кеңештин отурумдарынын пресс-релиздери ар бир жыйындын жыйынтыктары боюнча www.ktrk.kg расмий сайтында Байкоочу кеңештин баракчасында жана башка маалымат каражаттарында, анын ичинде социалдык тармактарда жарыяланды.

Кеңештин бардык отурумдарында телерадиоберүүлөрдүн сапаты каралып, талкууланат. Отчеттук жылы натыйжалуу иштөө максатында телерадиоберүүлөргө байкоо жүргүзүү үчүн жумушчу комиссиялар түзүлгөн.

- 2020-жылдын 28-майында Н.Айдабосунова, А.Асанов, Ж.Ниязов кирген серепчи жумушчу топ түзүлгөн. Жумушчу топтун корутундусу 09.03.2020-жылы БКнын отурумунда сунушталды, андан кийин КТРКнын Башкы директоруна сунушталды

Байкоочу кеңештин негизги функцияларынын бири - КТРК каналдарынын сапаттуу контентине жооптуу болгон, аткаруучу орган болуп саналган Башкы директорду кызмат ордуна дайындоо жана бошотуу.

Отчеттук жылы Корпорациянын жашоосунда маанилүү окуя болгон - жаңы башкы директорду шайлоо, бул башкы директор Үсөн уулу Жайнактын өз каалоосу менен ушул кызматты ээлеген кызматынан кетишине байланыштуу болду. Ал башкы директорлук кызматын 2019-жылдын март айынан бери ээлеп келген.

КТРКнын башкы директорунун кызмат ордуна сынак 4 этапта өттү. Сынактын шарттарына ылайык, конкурска катышуу үчүн бардык каалоочулар арыздарды жана тиешелүү

документтерди КТРКнын Байкоочу кеңешине 2020-жылдын 18-ноябрында саат 17.00гө чейин тапшырышы керек болчу. Натыйжада, көрсөтүлгөн мөөнөткө бардык каалаган жарандардан 15 арыз катталган.

2020-жылдын 18-ноябрында Кеңештин жыйыны болуп, анда талапкерлердин документтеринин топтомунун жана талапкерлердин квалификациясынын коюлган талаптарга шайкештиги жөнүндө арыздары каралды. Документтер топтомун кылдаттык менен изилдөөнүн жыйынтыгында, бардык 15 талапкер сынактын 3-этабына - КТРКнын башкы директорлугуна талапкерлер менен маектешүүгө жолдомо алышты, алар:

1. *Алиев Бактияр Жеңишбекович - 1978-жылы 21-ноябрда туулган, "КТРКнын Республикалык радио жана теле борбору" мамлекеттик ишканасынын директору, КТРКнын башкы директорунун милдетин аткаруучу;*
2. *Босумбаев Сураган Раимбекович - 22.10.1980-жылы туулган, "Zobolo kg" медиа-порталынын аткаруучу директору;*
3. *Дюшалиев Сталбек Бекжанович – 19.09.1949 г.р.;*
4. *Казакбаев Замир - 1977-жылы 26-октябрда туулган, "ARTWAY Media" ЖЧКсынын директорунун орун басары;*
5. *Көлбаев Үсөн Асанбекович - 29.07.1960, 7 жашта, "Ала-Тоо24" телеканалынын баяндамачысы;*
6. *Кошалиев Кадырали Амиракулович - 11.09.1962, "Темир Жол" коомдук бирикмесинин аткаруу комитетинин төрагасы;*
7. *Кыязов Эрнс Абибилаевич - 1977-жылы 15-ноябрда туулган, Бешинчи каналдын башкы директору;*
8. *Мамбетөмүров Дүйшөнөлы - 18.05.1957, "Санат" телекомпаниясынын башкы редактору;*
9. *Мукарамов Шайырбек Эркинович - 28.03.1975, "Бешинчи канал" телеканалынын башкы продюсери;*
10. *Окенова Ырыс Океновна - 1979-жылы 22-июлда туулган;*
11. *Султанбаев Абдыкадыр Дарданович - 23.04.1954, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Лингвистикалык экспертиза бөлүмүнүн башчысы;*
12. *Тайтекеев Калыбек Рысбекович - 22.06.1967, Чүй облустук медиа борборунун башкы директору;*
13. *Тиллебаев Болотбек Кочкорович - 07.02.1972-жылы туулган;*

14. *Токторов Алим Абдинабиевич - 19.07. 1968-жылы туулган, Баткен облустук медиа борборунун башкы директору;*
15. *Турдалиев Айбек Чыныбекович - 10.05.1978, жеке ишкер;*

Конкурстун акыркы этабы 2020-жылдын 30-декабрында болуп, анда Кеңештин мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушу менен, Башкы директордун милдетин аткаруучу, ага чейин КТРК Республикалык Радио Телекөрсөтүү Борбору мамлекеттик ишканасынын директору Алиев Бактияр Дженишбекович корпорациясынын башкы директору болуп шайланган.

Отчеттук мезгил ичинде КТРКнын Байкоочу кеңешинин чечимдери жана протоколдору

Таблица 2

№	БКтин протоколу №, убактысы	Чечимдер:
1	Протокол №131/20 от 28.05.2020	<p>«Ала-Тоо24» каналынын баяндамачысы М. Сырдыбаеванын кайрылуусун кароо боюнча КТРКнын Байкоочу кеңешинин мүчөлөрүнөн турган жумушчу комиссия түзүлсүн.</p> <p>Жумушчу комиссияга Н. Айдабосунова, А. Асанова, Ж. Ниязова киргизилсин.</p> <p>Жумушчу комиссия жыйынтыгын БК кийинки жыйынында тааныштырсын.</p> <p>Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын 2019-жылдагы ишмердүүлүгү жөнүндө жылдык отчету негизинен кабыл алынсын.</p> <p>Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын Байкоочу кеңештин мүчөлөрү тарабынан айтылган сын-пикирлери/сунуштары КТРКнын башкы директору Ж.Усөн уулу эске алсын.</p> <p>“Миң-кыял” радиосунун жамаатын өз алдынча чыгармачыл-өндүрүштүк бирикме катары чыгарууга макул.</p>
2	Протокол №132/20 3.09.2020	Жумушчу комиссиянын жыйынтыгы КТРКнын башкы директору Усен уулу Жайнактын кароосуна тапшырылсын.
3	Протокол №133/20 23.09.2020	Утвердить проект редакционной политики на период предвыборной кампании выборов в Жогорку Кеңеш Кыргызской Республики.
4	Протокол №134/20 06.10.2020	<p>1. Ж. Усен уулунун КТРКнын башкы директору кызматынан бошотуу жөнүндө арызы кабыл алынды.</p> <p>2. А. Болгонбаевдин 2020-ж. 11-августа жазган арызын жокко чыгарды.</p> <p>3. КТРКнын башкы директору кызматын убактылуу милдетин аткаруучусу болуп КТРКнын Байкоочу кеңешинин мүчөлөрүнүн бирдей добушу менен Ж. Бакашова шайланды.</p>
5	Протокол №135/20 14.10.2020	<p>Байкоочу кеңештин жыйынын катчысы Тимур Алхожоев болуп бекилсин.</p> <p>КТРКнын башкы директорунун убактылуу милдетин аткаруучусу Ж. Бакашованын арызы кабыл алынып, кызматынан бошотулсун.</p> <p>КТРКнын Байкоочу кеңешинин мүчөлөрүнүн 2/3 жалпы добушу менен КТРКнын башкы директорунун убактылуу милдетин аткаруучусу болуп Б. Алиев шайланды.</p> <p>КР КТРКнын башкы директору кызматына ачык сынак өткөрүү тартиби жөнүндө Жобонун долбоорун жана жарнакты онлайн түрүндө карап эмки жыйналышта бекитилсин.</p>
6	Протокол №136/20	КР КТРКнын башкы директору кызматына ачык сынак өткөрүү тартиби жөнүндө Жобо долбоору бекитилсин.

	27.10.2020	<p>КР КТРКнын башкы директору кызматына ачык сынак 2020-жылдын 29-октябрь айынан тартып жарялансын.</p> <p>Сынактын өткөрүү мөөнөтү жана жарыянын тексти бекитилсин.</p> <p>КТРКнын Байкоочу кеңешинин төрагасынын милдетин аткаруучусу Н. Айдабосунова БК наамына КР маданият жана илимий ишкерлеринен жана КТРКнын жалпы жамаатынан түшкөн кайрылууларга жооп берилсин.</p>
7	<p>Протокол №137/20</p> <p>5.11.2020</p>	<p>К. Болотканов КТРКнын Байкоочу кеңешинин төрагасы болуп бекитилсин.</p>
8	<p>Протокол №138/20</p> <p>12.11.2020</p>	<p>1. Ж. Усен уулунун арыздары тууралуу маселеси боюнча. Азыркы күнгө чейин кабыл алынган чечимдер менен иштер улантылат, жарыяланган сынак өз мөөнөтү менен жүргүзүлөт, ага соттун чечими гана бөгөт коё алат.</p>
9	<p>Протокол №139/20</p> <p>18.11.2020</p>	<p>1. Сынактын III-баскычына 15 талапкер өтсүн.</p> <p>2. КТРКнын башкы директору кызматын ээлөөгө талаптангандар менен маек өткөрүү (III-баскыч, I-бөлүк,) 2020-жылдын 24-ноябрда өтсүн.</p> <p>3. КТРКнын башкы директору кызматын ээлөөгө талаптангандардын программаларын угуу (III-баскыч, II-бөлүк) жана сынак жыйынтыктары боюнча чечимдерди кабыл алуу (IV-баскыч) 2020-жылдын 25-ноябрда өтсүн.</p>
10	<p>Протокол №140/20</p> <p>24.11.2020</p>	<p>КТРКнын Байкоочу кеңешинин мүчөсү Т.Алхожоевди КТРКнын мурунку Башкы директору Жайнак Усөн уулунун доо арыз жана аны менен байланыштуу баардык иштер боюнча сот органдарында КТРКнын Байкоочу кеңешинин жооптуу өкүлү болуп дайындалсын.</p>
11	<p>Протокол №141/20</p> <p>30.12.2020</p>	<p>1. Б. Алиев, З. Казакбаев, У. Кольбаев, Э. Кыязов, Ш. Мукарамов, Ы. Окенова, А. Султанбаев, К. Тайтекеев, Б. Тиллебаев, А. Токторов, А. Турдалиев КР КТРКнын башкы директору кызматына ачык сынактын төртүнчү баскычына өткөрүлсүн.</p> <p>2. КТРКнын башкы директорун шайлоо жашыруун добуш берүү үчүн бюллетень бекитилсин.</p> <p>3. КТРКнын башкы директорун шайлоо жашыруун добуш берүү үчүн бюллетенге сынактын төртүнчү баскычфна өткөн 6 талапкердин аты-жөнү киргизилсин.</p> <p>4. КТРКнын башкы директорун шайлоо эсеп комиссиянын торацымы Ж. Бакашова, мүчөлөрү А. Болгонбаев, И. Шестаков болуп бекитилсин.</p> <p>5. Жашыруун добуш берүү жолу менен шайланган Алиев Бахтияр Дженишбекович Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын башкы директору болуп бекитилсин.</p> <p>КТРКнын Байкоочу кеңешинин чечими 2020-жылдын 30-декабрдан тартып күчүнө кирсин.</p> <p>6. Кабыл алынган чечим КТРКнын адистер бөлүмүнө өндүрүштүк ишке алуу жана иш-кагаздарын иштеп чыгуу үчүн берилсин, эмгек келишимге кол коюлсун.</p>
12	<p>Протокол №1/21</p> <p>25.03.2021</p>	<p>1. КР КТРКнын Байкоочу кеңешинин Регламентине сунушталган кошумча киргизилип жана бекитилсин.</p> <p>2. М. Сырдыбаеванын маселесин ынтымак жолу менен чечүүнү КТРКнын башкы директору Б. Алиевге сунушталсын.</p>

		<p>3. Дж. Турсунбаеванын кайрылуусуна жооп берилсин.</p> <p>4. КР Президентинин басма сөз катчысы Г. Байтеректин жана «Ала-Тоо24» каналынын жамаатынын кайрылууларын мыйзам чегинде кароо КТРКнын башкы директору Б. Алиевге тапшырылсын.</p> <p>5. Н. Анаркуловдун үнүнө окшош адам акча алуу боюнча сүйлөшкөн видеороликке байланыштуу доо арыз К. Болоткановдун атынан сотко берилсин.</p> <p>6. Менеджмент тарабынан сунушталган КР жергиликтүү кеңештерге шайлоо өнөктүгү учурундагы КТРКнын редакциялык саясаты бекитилсин.</p> <p>7. КТРКда тышкы көз карандысыз финансалык аудит өткөрүү боюнча компаниялардын бааларын мониторинг жүргүзүп, менеджмент жазуу түрүндө маалымат берсин.</p> <p>8. КТРКда тышкы көз карандысыз финансалык аудит өткөрүү боюнча Internews Network өкүлчүлүгүнө кайрылуу кат даярдоо менеджментке тапшырылсын.</p>
13	<p>Протокол № 2/21</p> <p>1.04.2021</p>	<p>1. Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын 2020-жылдагы ишмердүүлүгү жөнүндө жылдык отчету кабыл алынсын.</p> <p>2. Башкы директор Б.Алиевдин кайрылуусунда көрсөтүлгөн "КТРКнын башкы директордун орун басары Ж.Уракунованы кызматтан бошотуу" боюнча сунушуна Байкоочу кеңеш макулдугун берет.</p>

2.2. SARS-CoV-2 коронавирус инфекциясынын жайылышы шартында кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылуу боюнча чаралар

2020-жылы аудиторияны керектүү контент менен камсыз кылуу боюнча Корпорациянын иш-аракеттери - мамлекеттик, коомдук маанидеги иш-чаралар планынын негизинде жана КТРКнын телерадио каналдарын көрсөтүү боюнча эфирдик пландарына ылайык, ошондой эле өлкөдө болуп жаткан иш-чараларды чагылдыруунун үстүндө жүргүзүлдү. Ошол сыяктуу эле коронавирус пандемиясынын өлкөдө жайылышынын эске алуу менен бирге.

Карантиндик жана өзгөчө кырдаалдар мезгилинде КТРКнын кызматтары тарабынан COVID-19 менен күрөшүү жана өздүк гигиена стандарттарын сактоо темасында 100дөн ашуун социалдык роликтерди даярдап, таркатышты.

Пандемия учурунда Корпорациянын телеканалдары, КТРКнын чет элдик өнөктөш телеканалдарынан алган документалдык тасмаларды жана жаңы вируска каршы күрөшүү боюнча өздүк берүүлөрүн көрсөтүп турду. Бул жалпысынан 68 сааттан ашык теле продукцияны түздү.

Мындан тышкары, КТРК телеканалдарынын күн сайын КР Өкмөтүнүн жана жарандык коомдун коронавирустук инфекцияга каршы күрөшүү иш-чараларынын айланасында болуп өткөн окуяларды, COVID-19 вирусун жуктуруп алгандар жана курмандыктары боюнча расмий кыскача маалыматтарды жана статистиканы жаңылыктары чагылдырып турду.

COVID-19 менен күрөшүү боюнча иш-чаралардын алкагында КТРК жана анын кызматтары төмөнкү чараларды ишке ашырышты:

В рамках принятых мер по борьбе с COVID-19 со стороны КТРК и его служб реализованы следующие мероприятия:

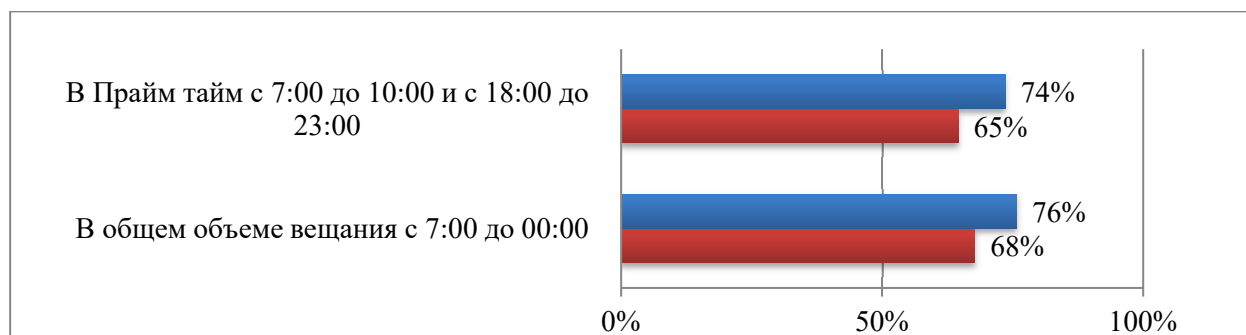
- бардык имараттарда атайын коопсуздук режими киргизилген
 - 2020-жылдын башынан бери чет өлкөгө бардык иш сапарлар жокко чыгарылды;
 - 2020-жылдын февраль айынан баштап КТРКнын имараттарында жана кире беришинде маска режими орнотулган;
 - 2020-жылдын февраль айынан баштап, өзгөчө кырдаалдардан тышкары, эфирдеги коноктордун студиясына чакыруу менен берүүлөргө тыюу салынган;
- COVID-19га каршы күрөшүү боюнча 106 социалдык роликтерди иштеп чыгып, эфирге чыгарылган;
- арантиндин шарттарында иш процесси каналдардын үзгүлтүксүз берүүсүн камсыз кылуу менен, жумуш орундарына тар багыттагы адистерди гана коё берүү менен уюштурулду. Ошол эле учурда, Корпорациянын кызматкерлеринин арасындагы социалдык кризисти болтурбоо үчүн, кызматкерлердин көпчүлүгү төлөмдөрдүн бардык түрлөрүн сактап калуу менен "аралыктан иштөө форматына" которулган;
- Кызыл зоналарда иштеген кызматкерлерге өнөктөштөрдүн гуманитардык жардамы аркылуу алынган 500 даана жеке коргонуу каражаттары менен камсыз болду;
- Пандемия учурунда өнөктөштөрдөн гуманитардык жардам аркылуу алынган 16 миңден ашуун медициналык маскалар Корпорациянын кызматкерлерине таратылды;
- гуманитардык линия аркылуу өнөктөштөрдөн түшкөн каражаттын эсебинен дезинфекциялык туннельдин топтому сатылып алынып, Ала-Тоо24 телеканалынын имаратынын кире беришине орнотулду;
- аз камсыз болгон кызматкерлер үчүн гуманитардык жардамды бөлүштүрүү Корпорациянын эсебинен жана өнөктөштөрдөн гуманитардык линия аркылуу алынган каражаттардын эсебинен уюштурулган;
- кызматкерлерге дезинфекциялоочу каражаттар үзгүлтүксүз берилип турду, колду тазалоочу каражаттар жалпы жайларга орнотулду;

2.3. "ТРБ жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, берүүлөрдүн нормаларын сактоо

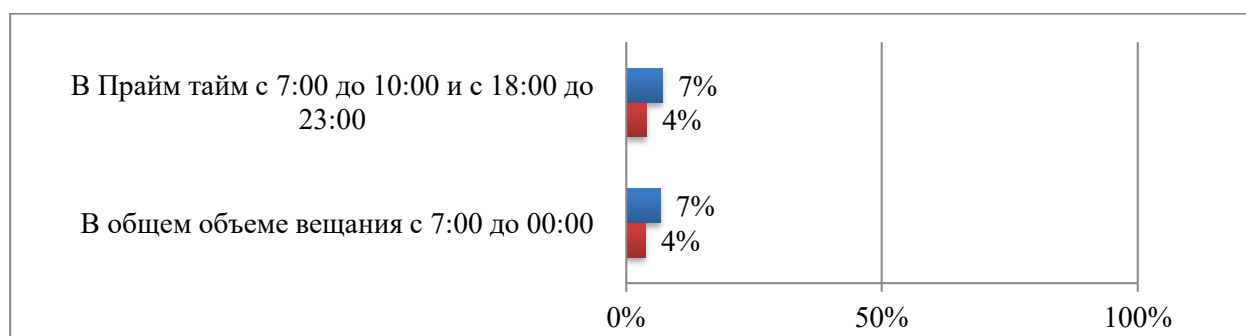
"ТРБ жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 8-беренесинде (Кыргыз Республикасынын 2017-жылдын 4-майындагы №75 Мыйзамынын редакциясына ылайык) белгиленген берүүлөрдүн нормаларын жүзөгө ашырууга байланыштуу, "көрсөтүүлөрдүн 50дөн кем эмес пайызы ата-мекендик телекөрсөтүү продуктуларын жана мамлекеттик тилдеги продуктуларын өндүрүү жана таратуу" боюнча отчеттук мезгилде КТРК каналдары төмөнкүдөй көлөмдөрдү көрсөттү.

■ Объем передач отечественного производства ■ Объем передач на кыргызском языке

Телеканал «Общественный Первый канал»

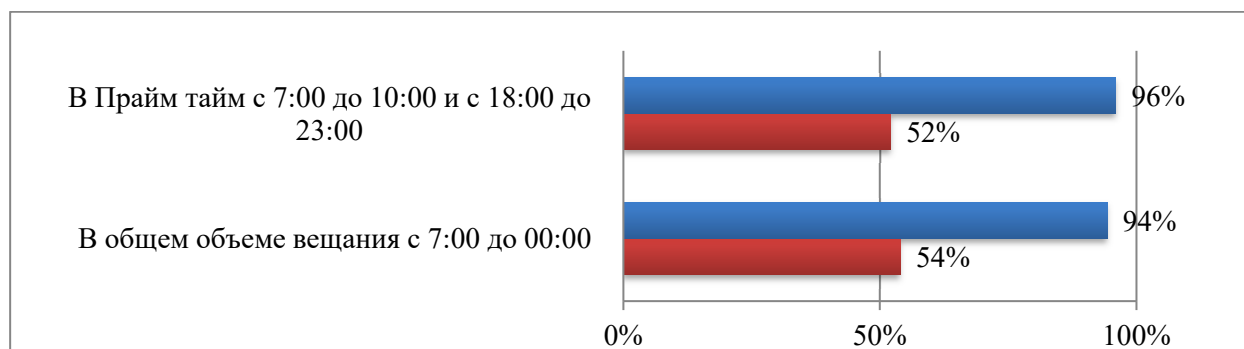

Детский телеканал «Баластан»

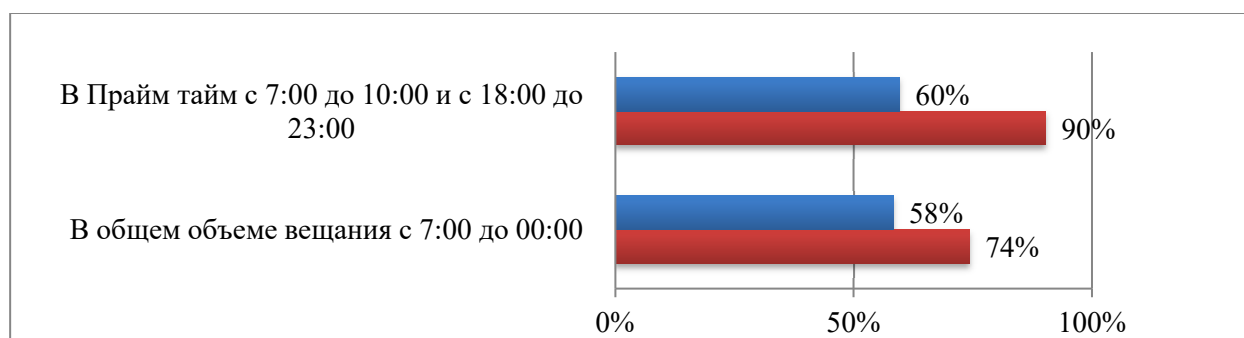

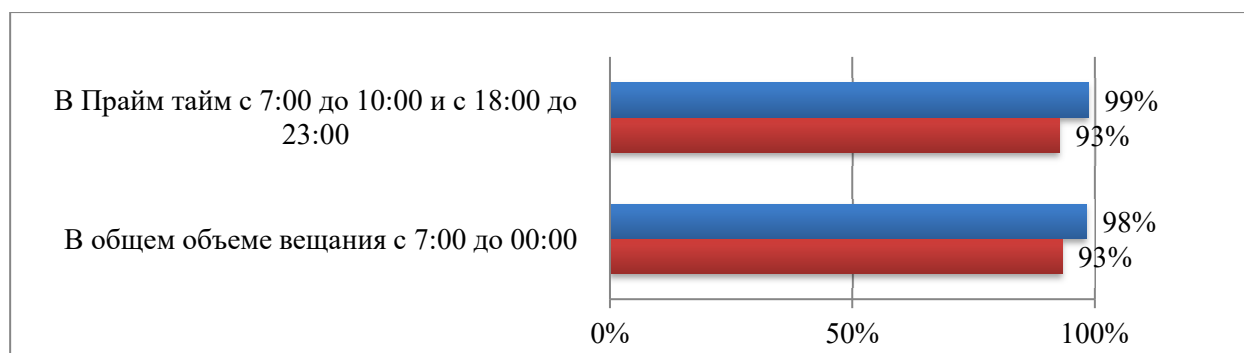
Телеканал «Ала-Тоо24»

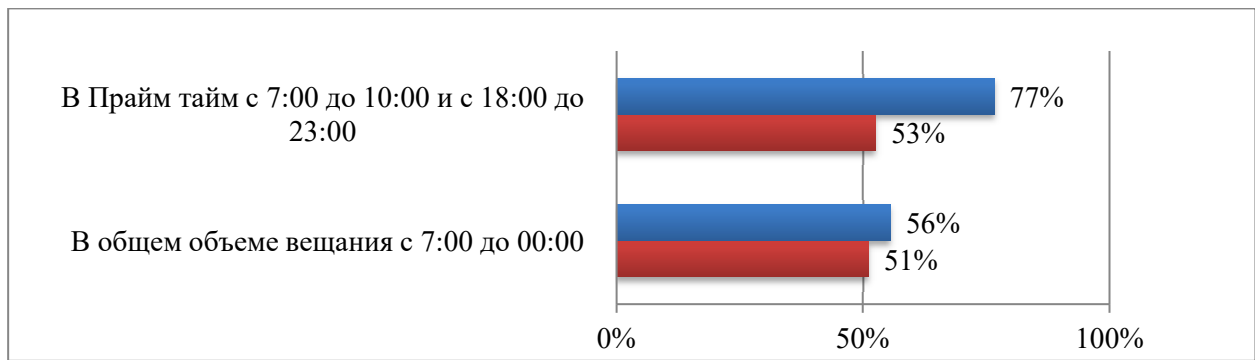
Телеканал «Маданият Тарых Тил»

Телеканал «Музыка»

Телеканал «КТРК Спорт»

Өлкөдө жалпы чектөө иш-чараларынын киргизилишине жана мектептердин жабылышына байланыштуу, КТРК телеканалдарынын эфирдик берүү торчолору кыйла өзгөрүлдү. Ошол эле учурда, берүүнүн мазмуну Мыйзамда белгиленген ченемдерге ылайык так жүргүзүлдү.

Бул ирет Баластан балдар каналында берүү ченемдерин болук аткарууга кыйынчылыктар жаралган. Карантинге алынган үйдөгү балдар аудиториясын чоң көлөмдөгү билим берүүчү, таанып-билүүчү жана көңүл ачуучу контентти менен камсыз кылуу ага катар Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги менен биргеликте онлайн сабактарын өткөрүү максаты коюлуп, аткарылган.

Отчеттук жылы "ТРВ жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 8-беренесине ылайык, "Баластан" балдар телеканалы тарабынан берүүлөрдүн нормаларын ишке ашырууда кыйынчылыктар балдар үчүн ата мекендик контенттин жетишсиздигинен улам келип чыгууда.

Өлкөдө дээрлик балдарга арналган контентти чыгарган продакшн студия жок эсе. Ушундан улам анимациялык фильмдер, өспүрүмдөрдүн ситкомдору жана сериалдары, көркөм тасмалар, билим берүүчү жана илимий программалар сыяктуу жанрдагы балдар контентти жергиликтүү медиа рынокто айрым учурларды эске албаганда, негизинен өндүрүлүп теле рыногунда сунушталбайт. Бул жагынан алганда, Баластан телеканалы ата-мекендик балдардын контентин чыгарган жалгыз ири өндүрүүчү болуп саналат.

Башка КТРК каналдарында отчеттук мезгилде жалпы берүүнүн жалпы көлөмүндө (саат 7:00дөн 00:00гө чейин) жана прайм-таймда (убакыт аралыгы 7:00дөн 10:00гө чейин жана 18:00дөн 23:00гө чейин) мамлекеттик тилде 50% дан кем эмес көрсөтүүнүн жана ата-мекендик контенттик берүүлөрүн кеминде 50% көрсөтүүнүн стандарттары толугу менен сакталган.

КТРК радиоканалдары тарабынан берүү стандарттарынын сакталышы, жалпы берүүнүн көлөмүнүн үлүштөрүндө. Таблица 3

Радио каналы КТРК	Кыргыз тилиндеги берүүлөрдүн көлөмү	Ата-мекендик берүүлөрдүн көлөмү
	97%	92%
	98%	89%
	82%	83%

2020-жылы КТРК телеканалдары күнүнө 135 саат көрсөтүп келген. КТРКнын радио каналдары орто эсеп менен суткасына 66 сааттан берүү тараткан.

КТРК телеканалдарынын күнүмдүк берүү көлөмү. Таблица 4

Телеканал	Берүүлөрдүн күнүмкү көлөмү/саат
“Общественный Первый канал”	24 саат
“КТРК Музыка”	24 саат
“Баластан”	15 саат
“КТРКСпорт”	24 саат
“Маданият-Тарых-Тил”	24 саат
“Ала-Тоо 24”	24 саат

КТРКнын радио каналдарынын күнүмдүк берүү көлөмү. Таблица 5

Радиоканал	Берүүлөрдүн күнүмкү көлөмү/саат
“Биринчи радио”	18 саат
“Кыргыз радиосу”	24 саат
“Мин Кыял ФМ”	24 саат

2.4. "КТРК жөнүндө" Мыйзамда белгиленген телерадиоберүү милдеттерин ишке ашыруу

КТРК каналдарынын берүүлөрүнүн жалпы көлөмүндө (ТВ жана радио). Таблица 6.

	"КТРК жөнүндө" КР Мыйзамына ылайык берүү стандарттары	КТРК көрсөткүчтөр
Мамлекеттик тилде	50 %дан кем эмес	69% КТРКнын бардык телерадио каналдарынын берүүлөрүнүн жалпы көлөмү кыргыз тилинде тартууланды
Балдарга, жаштарга, көңүл ачуучу жана билим берүүчү программаларга эфирдик убакыт бөлүштүрүү *	30% дан кем эмес	31,3% балдарга билим берүүчү, жаштарга жана көңүл ачуу темаларындагы программалар
Ата-мекендик мазмундагы берүүлөргө убакыт бөлүштүрүү **	70% дан кем эмес	72,5% КТРКнын бардык телерадио каналдарынын берүүлөрүнүн жалпы көлөмү ата мекендик өндүрүштүк программалардан турат
Мамлекеттик органдардын расмий билдирүүлөрүн жайылтуу ***		Мамлекеттик органдар менен биргеликте жаңылыктар, берүүлөр жана биргелешкен программалар түрүндө чыгарылат

* Балдар үчүн билим берүүчү контент «Баластан» телеканалында жана Биринчи Радиодогу «Балдар FM» радио программалардын эфиринде сунушталат. Жаштар үчүн жана көңүл ачуучу жанрындагы сегментти КТРКнын «Музыка» телеканалы жана «Миң Кыял FM» радиостанциясы жабат.

** Корпорациянын телерадиоканалдарынын эфириндеги тышкы контент анимациялык жана кино-музыкалык, андан тышкары документалдык фильм жана эл аралык өнөктөштөрдүн программалары катары берилет, жана алардын жалпы көлөмү КТРКнын бардык контентинин 20%нан ашпайт. Калган көлөмдү өздүк өндүрүштөгү кинопродукциялар, Кыргызстандын аймагындагы «продакшн студиялар» тарабынан даярдалган программалар түзөт.

*** 2020-жылы мамлекеттик структуралар менен кызматташуунун негизинде бардык стратегиялык жактан маанилүү жана олуттуу мамлекеттик иш чаралар чагылдырылган. Андан тышкары мамлекеттик органдар тарабынан жасалган иштер жана расмий билдирүүлөрдү КТРК аркылуу калкка жеткирүү ишке ашырылды.

2020-жылдын март айынан 2021-жылдын март айына чейин КТРК телеканалдарынын түз эфиринде коомдук маанидеги мамлекеттик иш-чаралардын тизмеси:

- КР Коронавирус инфекциясына каршы күрөшүү боюнча республикалык штабдын күнүмдүк билдирүүлөрүн түз эфирде көрсөтүү;
- Эгемендүүлүк күнүнө карата иш-чараларды уктурруу / 31.08.2020;
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттыгына талапкерлердин теледебаттары / октябрь 2020;
- КР Жогорку Кеңешинин кезектеги жана кезексиз жыйналыштары / 2020;
- Кыргыз Республикасынын Президентинин милдетин аткаруучу, Кыргыз Республикасынын Премьер-министри С.Жапаровдун катышуусунда түз эфир / 12.11.2020;
- Конституциялык кеңешменин жыйыны / Онлайн / 26.11.2020 - 25.12.2020;
- Коопсуздук Кеңешинин жыйыны / 24.12.2020
- Кыргыз Республикасынын Президенттигине талапкерлердин теледебаттары / 28-29-декабрь 2020 / 6-7-8-январь 2021;
- Кыргыз Республикасынын Президенти С.Жапаровдун инаугурациясы. С.Жапаровдун Кыргыз Республикасынын Президентинин кызматына киришүү салтанатына арналган салтанаттуу иш-чаралар / 28.01.2021
- Кыргыз Республикасынын Президентинин катышуусунда "Эл ырчысы Эстебес" концерти / 03.07.2021
- Кыргыз Республикасынын Президентинин катышуусунда жана Россия Федерациясынын Президенти В.Путиндин он-лайн катышуусу менен Талас облусунда алтынды калыбына келтирүүчү фабриканы ишке киргизүү боюнча иш-чаралардын трансляциясы / 17.03.2021;

Ошентип, КТРКнын "Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген берүүлөрдүн стандарттарын сактоо жаатындагы милдеттенмелери толугу менен аткарылууда.

2.5.2020-жылдагы чет элдик контентти тартууга байланыштуу иштер / Лицензиялык келишимдер

Алынган лицензиялык контенттин тизмеси. Таблица 7

п\п	Уюмдун, контрагенттин аталышы	Келишин номуру	Долбоордун аталышы	Мөөнөт ү
1.	IREX	05/20Л	<p style="text-align: center;"><u>Субгрант в неденежном выражении:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Даша путешественница Эпизоды: 101-118, 120, 121, 123-126 (Сезон 1); • Даша путешественница Эпизоды: 201-226 (Сезон 2); • Даша и друзья: Приключения в городе Эпизоды: 101-120 (Сезон 1); • Вперёд, Диего, вперёд! Эпизоды: 101-120 (Сезон 1); • Шиммер и Шайн Эпизоды: 101-120 (Сезон 1); • Команда Умизуми Эпизоды: 101-120 (Сезон 1); • Тигрёнок Даниэль и его соседи (Сезон 1) 	30.01.202 0 - 01.08.202 1
2.	ВВС (БИ-БИ-СИ)	08/20Л	Ретрансляция документальных программ (33 лицензионных фильма)	10.06.202 0- 02.02.202 2
3.	ННК (японская вещ.корпорация)	09/20Л	<p style="text-align: center;"><u>3 документальных фильма про Ковид – 19:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • “Кризисные интервью: Взгляд за пределы пандемии” – 59 минут • “Битва на круизном корабле” – 69 мин 45 сек. • “Мы все вместе в этом. Жизнь с пандемией” – 57 минут 15 сек. 	08.06.202 0- 29.04.202 1
4.	Корейская международная вещательная организация	11/20Л	<p style="text-align: center;"><u>м/ф "Пороро Маленький пингвиненок"</u> 3 сезон (52 серий), 4 сезон (26 серий), 5 сезон (26 серий) "Арт Одиссия" (26 серий по 24 мин.)</p>	17.07.202 0 - 09.04.202 2
5.	Корейская международная вещательная организация	07/21Л	<p style="text-align: center;"><u>Анимационный фильм "Пороро. Маленький пингвиненок"</u> 1 сезон (52 серий по 5 мин.) 2 сезон (52 серий по 5 мин.)</p>	17.07.202 0 - 31.12.202 3
6.	Японский фонд	12/20Л	<p style="text-align: center;"><u>Анимационный сериал "Суши и не только"</u> (20 серий по 20 мин. и 1 серия по 49 мин.)</p>	01.09.202 0 - 31.08.202 3
7.	Агентство глобальных медиа	Доп.согл.№ 1 к №008/19Л	Ретрансляция программ «Азаттык радио»	01.06.202 0 - 31.05.202 1
8.	Международная федерация САМБО (ФИАС)	13/20Л	Трансляция чемпионата мира по САМБО	20.10.202 0 до исп.обяз- в
9.	SARAN Media International Limited	14/20Л	Трансляция чемпионата по футболу Серии А Итальянской футбольной лиги. Прямой эфир, хронометраж 120 минут (пятница – воскресенье)	04.11.202 0 - 06.2021
10.	ОсОО "Номадмен Медиа"	17/20Л	Трансляция спорт. мероприятия (смешанные единоборства) трансляция в прямом эфире 2-3 раза в месяц, хронометраж 200-600 минут	28.12.202 0- 15.12.202 1

11.	Жунго Шинжан	021/2020	Ретрансляция радиопрограммы “Жүнгө үнү” и телепрограммы “Бүгүнкү Жүнгө”	01.01.2020 - 31.12.2020
12.	Кыргыз. нац. киностудия "Кыргызфильм"	022/2020	Лицензионные права на трансляцию фильмов	01.01.2020 - 31.12.2020

2.6. КТРКнын түзүмүндө турган Д.Садырбаев атындагы «Кыргызтелефильм» студиясынын иш алып баруусунун жыйынтыктары

"Кыргызтелефильм" студиясынын 2020-жылдагы ишинин жыйынтыктары жөнүндө маалымат.

"Кыргызтелефильм" студиясынын штаттык бирдиктеринин саны 35 адамды түзөт. Мындан тышкары, тасманы тартуу мезгилинде көркөм чыгармачыл кызматкерлер эмгек келишимдери боюнча тартылышат.

Д.Садырбаев атындагы "Кыргызтелефильм" структуралык бөлүмүнүн ишмердүүлүгү мамлекеттик тапшырыктын негизинде кинопродукциялар жана телекөрсөтүү жанрлары түрүндө аткарылып 2020-жылдагы мааракелик даталарга арналган.

➤ Киноөндүрүш

2020-жылга өндүрүү планына ылайык, "Кыргызтелефильм" киностудиясы төмөнкү телекөрсөтүү жана документалдуу фильмдерди, телеберүүлөрдү даярдаган:

Президент С.Жээнбековдун Элдик Апрель революциясынын 10 жылдыгын өткөрүү

жөнүндө жарлыгына ылайык, "Кыргызтелефильм" киностудиясы "Келечектен эскертүү" аталышындагы документалдуу толук метраждуу фильм тарткан. Фильмде ошол каргашалуу күндөрдөгү окуялар, себептери жана кесепеттери, Кыргызстандын жана кыргыздардын тарыхынын контекстинде кароо болду.

○ «Үзүлбөгөн үмүттөр» аттуу даректүү тасмасы Улуу Ата Мекендик согуштагы совет элинин жеңишинин 75 жылдыгына арналган. Согуш талааларында курман болгондор жана мекенине кайтып келбеген, жоголгон миңдеген кыргыз жоокерлери жөнүндө тасма. Фильмде 10 жылдык тажрыйбасы бар издөөчү Каныбек Мырзакановдун иши жөнүндө баяндалат. Фильмдин каарманы өз ишинин жүрүшүндө Экинчи Дүйнөлүк согуш учурунда дайынсыз жоголгон төрт миң кыргыз жоокерлеринин сөөгү коюлган жерлерди тапкан.

○ "Раззаков 110 - Лидер" аттуу даректүү тасмасы. Исхак Раззаковдун жашоосу, өзү туулуп өскөн Лейлек районунун (азыркы Баткен району) Коросон айылы жөнүндө тасма. Фильмде анын аракеттери жана ийгиликтери, Кыргыз ССР Илимдер академиясы, Кыргыз мамлекеттик университети, Политехникалык институт, Кыргыз кыз-келиндер педагогикалык институту, Ош жана Пржевальск педагогикалык институттары, Кыргыз дене тарбия институту жана көптөгөн илимий жана билим берүү мекемелери ачылган. Фильмде Советтик Кыргызстандын маданиятын жана массалык маалымат каражаттарын өнүктүрүүдө жетишилген олуттуу натыйжалар кеңири баяндалган. Ошондой эле, республикада эл чарбасынын 20 ири өнөр жай объектиси, Фрунзе айыл чарба машиналарын жасоочу завод жана Фрунзе-Ош бийик тоолуу жолу кандайча пайдаланууга берилгендиги жөнүндө айтылат.

○ Баткен окуясынын 20 жылдыгына арналган даректүү тасма. Бул тасмада ошол окуялардын хроникасы жана чындыгында Баткен окуялары Республиканы күтүлбөгөн жерден кандай абалга алып келгени көрсөтүлгөн. Кыргыз Республикасынын аскерлеринин ири жоготууларга алып келген даярдыгы жөнүндө. Анда Кыргызстанга каршы көптөгөн факторлор ойногон. Бул тасма 1999-2000-жылдары республикага басып кирген исламдык экстремисттерге каршы согуштагы кыргыз жоокерлеринин эрдигинин үлгүсүнө негизделген азыркы тарыхтын сабактары жөнүндө.

○ Дагы бир тасма көрүнүктүү коомдук ишмер Жумагул Сааданбековго арналган. Эл аралык саясат, стратегиялык пландоо жана геосаясий экспертиза жаатындагы абсолюттук билгич жана эксперт. Жумагул Сааданбеков 1985-1995-жылдары Кыргыз ССРинин Жогорку Кеңешинин жана эгемен Кыргызстандын Жогорку Кеңешинин эки чакырылышынын депутаты болгон. Көп жылдар бою ал Румыния менен Молдовада жана Казакстанда бир эле мезгилде Кыргыз Республикасынын Украинадагы Атайын жана Ыйгарым укуктуу Элчиси болуп иштеген. Кыргызстандын Тышкы иштер министрлигинин Дипломатиялык академиясынын мурдагы ректору.

○ "Шор-Булактан келген Манасчы" тасмасы. 2020-жылы 12-ноябрда Ала-Тоо аянтында Манасчы Дөөлөт Сыдыков так 14 саат 27 мүнөт бою "Манас" эпосун үзгүлтүксүз айтып берди. Фильмде ал Манас айтууга даярданып жатып, бир күн бою эч нерсе жебей, ичпестен, бардык улуу жомокчулардын мүрзөсүнө барып, дуба окугандыгы жөнүндө айтылат. Тасма - "Манас" эпосу ар бир адамга эмес, белгилүү бир гана адамга бериле турган муундан муунга өтүп келе жаткан ыйык касиет экендиги жөнүндөгү тасма.

○ "Жусуп Мамай" 21-кылымдагы кыргыздын залкар манасчысы 96 жаш курагында 2014-жылы көз жумган. Жусуп Мамайдын чыгармачыл жашоосу, биз ишенимдүү түрдө айта алабыз, анын миссиясына берилгендиктин жана жан аябастык менен ырааттуу кызмат кылуунун үлгүсү. Ал кыргыз элинин улуу эпикалык мурасын түзгөн "Манас" эпосу жана кичи эпосторду: "Семетей", "Сейтек", "Кененим", "Сейитим", "Асылбах", "Бекбача", "Сомбилек", "Чигети", сактап калуу жана кийинки муундарга өткөрүп берүү улуу идеясына толук берилген.

○ «Жусуп Мамай» великий кыргызский Манасчи XXI века ушел из жизни в возрасте 96 лет в 2014 году. Творческая жизнь Жусупа Мамай, можно смело сказать – является образцом верности и бескорыстного, последовательного служения своей миссии. Великой идее сохранения и передачи следующим поколениям величайшего эпического наследия кыргызского народа в полном объеме эпоса Манас – это «Манас», «Семетей», «Сейтек», «Кененим», «Сейитим», «Асылбача» - «Бекбача», «Сомбилек», «Чигетей». Бул тасмада жашоонун мисалында, сүрөтчү адамынын чыгармачыл калыптанышы көрсөтүлөт.

○ "Менин футболдук жерим Асанбай". Дээрлик ар бир короодо топ тепкен балдарды көрүүгө мүмкүн. Кандай бала зор футболдук талаага чыгып, трибунанын күркүрөгөнү астында биринчи голун киргизүүнү кыялданбайт? Белгилүү болгондой, футболчунун кесиптик карьерасы отуз жылдан кийин аяктайт. Ал эми биздин каарман Акыл Кудайбергенов футболдо өмүр бою калсам деген кыялданган. Ал ошондой эле балдар футболунун машыктыруучусу болуу менен өзүнүн кыялына жетти. Ал балдарды спорт, дене тарбия, командалык оюндар менен тааныштырат. Акыл бактылуу адам, ал педагогикалык иш менен ыракаттануу менен алектенет, анткени анын бүт өмүрү футбол.

○ "Канаат Хан" жана "С. Абдрахманов" даректүү тасмалары.

Ошондой эле, 2020-жылдын өндүрүштүк планына ылайык, "Кыргызтелефильм" киностудиясы автордук укук боюнча популярдуу "Альтернатива", "Эскерүү" жана "Адам жана сүрөтчү" программаларынын чыгаруусун улантты. Ачык сүйлөшүүлөр, ар кандай көз караштар, ой-пикирлер жана түшүнүктөр, таң калыштуу жана парадоксалдуу, алар бүгүнкү күндүн ар тараптуулугун көрсөтөт. Мунун бардыгы биз жашап жаткан мезгилдин маңызын түшүнүү үчүн керек темалар берүүлөрдө талкууланат, көрсөтүлөт.

➤ Студиянын проблемалары

○ Техникалык персонал, экинчи деңгээлдеги адистер (режиссердун жардамчылары жана операторлор, визажисттер, үн техниктери, жарык берүүчү техниктер) даярдалбайт;

○ Калдык негизде каржылоо;

○ Материалдык-техникалык базанын заманбап талаптарга шайкеш келбегендиги;

➤ Студиянын ишмердүүлүгүнүн негиздери

"Кыргызтелефильм" киностудиясынын чыгармачыл жамааты эфирге кино жана видео материалдарын даярдоого туруктуу катышып, даректүү, илимий-популярдуу, көркөм тасмаларды, циклдик телекөрсөтүүлөрдү жана берүүлөрдү, киноочерктерди, концерттик тасмаларды, спектаклдерди жана башка медиа-материалдарды даярдап келишет.

Творческий коллектив студии «Кыргызтелефильм» стабильно участвует в подготовке кино-видеоматериалов для эфира, постоянно занимаясь производством хронико-документальных, научно-популярных, художественных фильмов, цикловых телевизионных программ и передач, киноочерков, фильмов-концертов, спектаклей и другого медиа контента. Берүүлөр расмий жана мамлекеттик тилдерде даярдалып келет. Студия улуттук темага өзгөчө көңүл бурат. Кыргыз элинин этникасы, маданияты, тарыхы - мунун бардыгы айыл жергесиндеги ишмери же искусство кызматкери, ишкер же саясатчы болгон республиканын жашоосунун жана турмушунун дээрлик бардык аспектилерин камтыган иштин негизги багыты болгон жана болуп кала берет.

"Кыргызтелефильм" киностудиясы өзүнүн ишмердүүлүгүнүн бардык мезгилинде, ошондой эле Кыргызстанда болуп өткөн эл аралык жана республикалык маанидеги окуялардын деталдуу жана кылдат хроникасын тартат.

Студиянын тартуу тобу ар дайым маданий жана коомдук иш-чаралардын ортосунда жүрөт. Тамырыбызга сиңген салтка ылайык, ар кайсы мезгилдерде студия тарабынан тартылган материалдар жана кадрлар ушул кезге чейин көптөгөн режиссерлор тарабынан документалдуу жана башка кино жана телекөрүү жанрларында колдонулуп келе жатат.

2.7. КТРКнын Интернет айдыңындагы ишмердүүлүгүн өнүктүрүү

Бул бөлүмдө популярдуу социалдык тармактардагы КТРКнын расмий баракчалары менен аккаунттарынын абоненттеринин жана колдонуучуларынын санынын өсүү темпи чагылдырылган.

Таблица 8

№	Каналдардын аталышы	Жазылуучулардын саны 2020-ж. марты	Жазылуучулардын саны 2021-ж. марты	Өсүү %га
1	КТРК	278 000	411 000	47,8%
2	Ала-Тоо 24	95 000	182 000	91,6%
3	Маданият Тарых Тил	51 000	107 000	109%
4	КТРК Музыка	272 000	354 000	30,1%
5	Баластан	73 100	178 000	143%
6	Замана	68 000	103 000	51,4%
7	Телекүзөт	20 000	53 400	167%
8	КТРК СПОРТ	95 000	163 000	71,5%

- ✓ 2021-жылдын март айына карата КТРКнын Youtube каналдарындагы жазылуучулардын жалпы саны **1 369 582**;

2020-жылдын март айына салыштырмалуу КТРКнын расмий баракчаларына жазылган 2021-жылдын март айына карата Facebook колдонуучуларынын жалпы саны

Таблица 9

2020-ж март айы	2021-ж март айы
155 000	300 000

2020-жылдын март айына салыштырмалуу КТРКнын расмий баракчаларына жазылган 2021-жылдын март айына карата Instagram колдонуучуларынын жалпы саны

Таблица 10

	2020 г.	2021 г.	Рост на %
КТРК	250 000	450 000	80%
КТРК Музыка	202 000	427 000	111%

Google Analytics отчеттору боюнча, КТРК веб-сайтынын трафиги: 2020-жылдын 1-мартынан 2021-жылдын 24-мартына чейин

- 1 847 535 жолу көрүлдү

;

Ушул эле мезгилде жаңы колдонуучулардын саны 919 156 болду

;

Ниже на графике показано с каких устройств больше всего посещают страницы КТРК:

Количество сессий по типам устройств

Смартфоны 84,4%

Компьютеры 14,7%

Планшеты 0,9%

2020-жылы сайттын түзүмү өркүндөтүлүп, КТРК сайты кайрадан иштелип чыккан. Негизги жаңылыктарды жана маалыматтарды категориялар боюнча издөөгө ыңгайлуу болушу үчүн, сайтта маалыматтарды көрсөтүү жакшыртылды.

3. КАДРЛАР МЕНЕН ИШ АЛЫП БАРУУ

3.1.Адам ресурстарын өнүктүрүү боюнча ишмердик тууралуу маалымат

Кызматкерлер боюнча маалымат

2020-жылдын 31-декабрына карата КТРКнын кызматкерлеринин саны 357 адамды түздү, алардын катарына штаттык кызматкерлер жана эмгек келишими боюнча жалдангандар кирет.

- КТРКнын 357 кызматкеринин тизмек түзүмү боюнча: 353ү КТРКнын штаттык кызматкерлери, ал эми эмгек келишими боюнча 4 адис жана 4 бош кызмат орундары бар. Алардын ичинен 110у эркектер, 243ү аялдарды түзөт;

КТРКнын кызматкерлеринин орточо жашы 36 жаш;

КТРКнын кызматкерлеринин орточо эмгек стажы 12 жыл;

Жогорку билимдүү кызматкерлер 85% түзөт; толук эмес жана / же толук эмес жогорку билими барлар 4% түзөт; орто атайын, кесиптик жана техникалык билимге ээ болгондор 5%, орто билимдүү адамдар 6% түзөт;

2019-жылга салыштырмалуу 2020-жылы 18 жаштан 29 жашка чейинки жогорку билимдүү жаш адистер кабыл алынган. Буга байланыштуу жогорку билимдүү адистердин саны 7% га көбөйгөн.

2020-жылы тажрыйба алмашуу зарылчылыгынан улам жана КТРКнын бүтүндөй телекөрсөтүү үй-бүлөсүнүн телеберүүлөрүнүн сапатын жогорулатуу максатында, Корпорациянын башка телеканалдарына эфирдик режиссерлор алмаштырылды.

Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын радио каналдарынын уюштуруу түзүмүн оптималдаштырууга байланыштуу, Корпорациянын Уставынын III бөлүмдүн 3.1-пунктунун 5 жана 6-пунктчаларын жана 10-бөлүмүнүн 10.3-пунктунун 3-пунктчаларын жетекчиликке алуу менен, радиоберүү боюнча башкы директордун орун басарынын сунуштарынын негизинде Корпорациянын радио каналдарынын уюштуруу түзүмүн оптималдаштыруу боюнча иштер жүргүздү:

- 5 кызматкерден турган "Котормо" студиясы "Маалымат" студиясынан чыгарылды. Бөлүмдүн функциясы болуп: көркөм, даректүү жана анимациялык тасмаларын которуп жана үн коштоо бекитилди;

- Достук радиосу жана Балдар ФМ радиосу студиясы жоюлуп, штаттык бирдиктер Корпорациянын башка радиоканалдарына (Биринчи радио, Кыргыз радиосу) жана Котормо студиясына которулду;

- Маданият-Тарых-Тил телеканалынын кызматкерлеринен "баяндамачысы" 1 штаттык бирдик "Кыргыз радиосуна" которулган.

Карантин учурунда Корпорация кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылуу үчүн төмөнкү чараларды көрдү:

Корпорацияга жуктуруп алуу коркунучун азайтуу боюнча, чет өлкөдөн келген коркунучтуу отчеттордун көбөйүшү менен алдын-ала башталган иш-чаралар толугу менен өзүн актаган, анын ичинде программаларды тартууга аудиторияны чектөө жана чет өлкөгө чыгууну чектөө боюнча ички буйруктардын кабыл алынышы себеп.

2020-жылдын 22-мартында КТРКнын жетекчилиги өлкөдөгү кырдаалга байланыштуу андан аркы иш-аракеттер жана өзгөчө режимде кызматкерлердин иштөө режимин талкуулоо боюнча чукул жыйын өткөрүп, анда кошумча коопсуздук чараларын киргизүү чечими кабыл алынды:

- КТРКнын кызматкерлеринин чет өлкөгө чыгуусуна, өзгөчө өндүрүштүк зарылчылыктан башка учурларда, КТРКда пландаштырылган бардык чет өлкөлүк иш сапарларга жана массалык иш-чараларга чектөө коюу жөнүндө буйрук чыгарылды. Жумушка кайтып келгенде, ар бир кызматкер дарыгерге көрүнүп, текшерүүдөн өтүп, ден-соолугунун жалпы абалы жөнүндө дарыгерлерден медициналык корутунду берүүгө милдеттүү. Медициналык кароодон өтүүдө кызматкерлерге эмгек мыйзамдарына ылайык орточо эмгек акысы сакталды.

- КТРКда карантиндик режимди киргизүү жөнүндө буйрук чыгарылды, COVID-19 кеңири жайылгандыгына байланыштуу: көрүүчүлөрдүн катышуусунда студиялык съемкалар убактылуу токтотулган; ошондой эле КТРКга экскурсияларга, окуу борборунда тренингдерге жана семинарларга тыюу салынган.

- COVID-19 алдын алуу максатында КТРК колду үзгүлтүксүз жана кылдаттык менен жууп, дарылоо үчүн бардык зарыл шарттарды түзүп, дезинфекциялоочу каражаттарды колдонуу менен бөлмөлөрдү күн сайын, сапаттуу тазалап турду.

- 2020-жылдын 22-мартынан баштап атайын буйрукка чейин КТРКда чектелген кирүү режими жарыяланган. Кыргызстандын аймагында өзгөчө кырдаал режимдин киргизилишине байланыштуу КТРКга атайын режимди киргизүү жөнүндө буйрук чыгарылды;

- КТРКнын имараттарына кирүү тизмелер боюнча жүргүзүлүп, кирүүгө каналдардын үзгүлтүксүз берүүсүнө милдеттүү болгон кызматкерлер үчүн гана уруксат берилип, ал эми калгандары 100% эмгек акысын сактоо менен өзүн изоляциялоого жана аралыктан иштөөгө жөнөтүлдү;

- КТРКда кызматкерлердин чогулуусун алдын алуу үчүн жумушчу иш ордуна келүү / кетүү боюнча ийкемдүү график киргизилген жана нөөмөттүк унаалар менен камсыз кылынган.

- Алгачкы күндөрдөн баштап чектөө жана алдын алуу чаралары көрүлө башталды. Алар кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылууга жана КТРК каналдарын үзгүлтүксүз көрсөтүүгө багытталган.

- Бишкек шаарынын аймагында өзгөчө кырдаал жана коменданттык саат киргизилгендигине байланыштуу, кызматкерлер үйдө болушуп, жетекчиликтин тапшырмасы боюнча, керек болсо, дистанциондук режимде иштешкен.

- КР Өкмөтүнүн өзгөчө кырдаалдар шарттарында экономикалык иш-аракеттерди жандандыруу учурунда санитардык-эпидемиологиялык иш-чараларды жүргүзүү боюнча сунуштарынын негизинде "КТРКны ишке киргизүү жөнүндө" буйрук чыгарылды. 60 жаштан өткөн, дем алуу органдарынын өнөкөт оорулары, рак, диабет жана кош бойлуу кызматкерлерди кошпогондо, бардык кызматкерлерге жумушка чыгууга уруксат берилди. 2020-жылдын 20-августунан тартып Корпорациянын бардык кызматкерлерине санитардык ченемдерди жана санитардык-эпидемиологиялык талаптарды так сактоо менен жумушка чыгууга уруксат берилди. 2020-жылга өргүү графигине ылайык, берилген арыздардын негизинде Корпорациянын кызматкерлерине эмгек өргүүлөрү берилди. Андан ары, эмгек өргүүсү аяктагандан кийин, кызматкерлер жумушка чыгып, кызматтык милдеттерин аткарууну

улантышты.

Кызматкерлердин мотивациялоо

2020-жылы кызматкерлерди шыктандыруу максатында КТРКнын профсоюз комитетинин күчтөрү менен 23-февралда, 8-март - Эл аралык аялдар күнүнө, Ата Мекенди коргоочулар күнүнө, 21 - Нооруз, 31-декабрь - Жаңы жыл жана мусулмандардын майрамдары Орозо айт жана Курман айт марамдарында Корпорациянын кызматкерлерине белектерди даярдалып берилди.

Профсоюздук линия менен Корпорациянын кызматкерлери Ысык-Көлдүн "Жети-Өгүз" пансионатында, "Голубой Ысык-Куль", "Кыргызстан", Чүй облусундагы "Ысык-Ата" курортунда, Жалал-Абад облусунун Жалал-Абад курортунда жана КТРКнын көлдөгү Корпункта" 3 күндүк эс алууга мүмкүнчүлүк алышты.

Кыргыз телевидениесинин күнүн майрамдоонун урматына телекөрсөтүүнүн ардагерлери менен салтанаттуу иш-чара уюштурулуп, анда Корпорациянын жетекчилиги ардагерлерди жана Корпорациянын бардык кызматкерлерин куттуктап, ички сыйлыктарды тапшырды.

Кыргыз телекөрсөтүү күнүн майрамдоонун урматына жана 2020-жылдагы иштин жыйынтыгы боюнча, пандемия учурунда өзгөчө кырдаал режимде иштегендиги үчүн, Корпорациянын кызматкерлери, КТРКнын ыраазычылык каттары менен сыйланышты жана кызматкерге ар бирине 5000 сомдон премия төлөндү. "Жылдын мыкты долбоору" үчүн - "Кар Ханышасы" долбооруна "Баластан" телеканалы - 10000 сом сыйлык;

Кыргыз телекөрсөтүү күнүн майрамдоонун урматына эркектер жана аялдар командалары арасындагы спартакиаданын жеңүүчүлөрү спорттун бир нече түрлөрү - теннис, футбол, бильярд боюнча кубоктор, медалдар жана дипломдор менен сыйланышты.

Кроме этого, государственные награды получили:

- *"Биринчи радионун" комментатору Калилов Кадыр Калиловичке - "Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер" наамы ыйгарылды;*
- *"Маалымат" ЧӨБнин продюсери Самыйкожо Мирлан - Кыргыз Республикасынын Президентинин Ардак грамотасы менен сыйланган;*
- *"Ала-Тоо24" телеканалынын баяндамачысы Жумабекова Нургүл Жумабековна - Кыргыз Республикасынын Президентинин Ардак Грамотасы менен сыйланган;*
- *"Ала-Тоо24" телеканалынын биринчи категориядагы оператору Абыкеев Эсенмур Түгөлбаевич - Кыргыз Республикасынын Президентинин Ардак грамотасы менен сыйланды.*

3.2.Кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, окуу курстарын уюштуруу

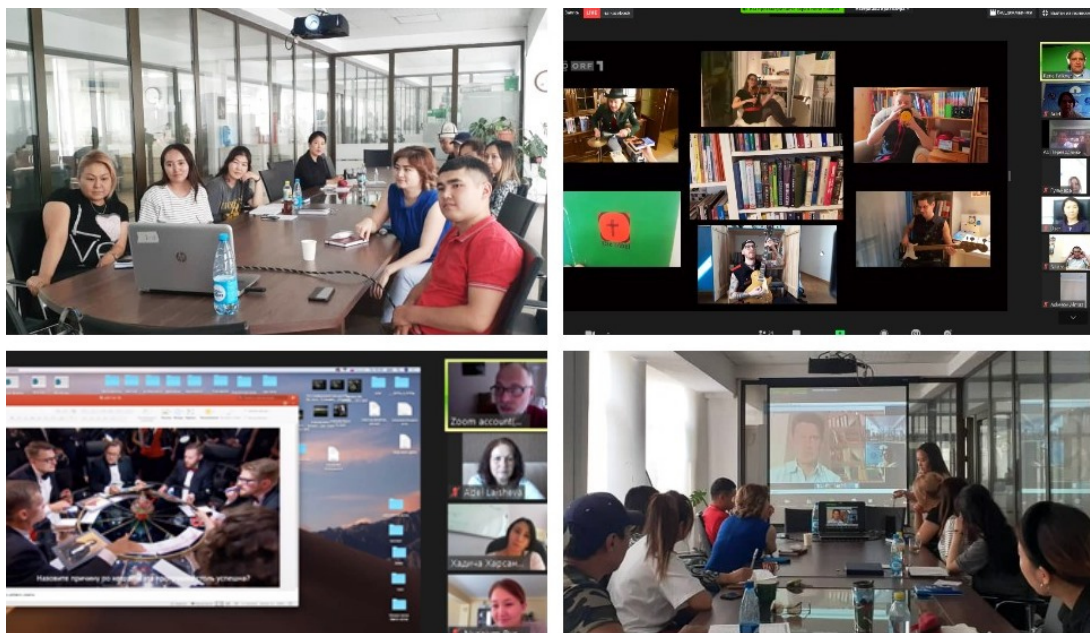
Медиа чөйрөсүндө жана жалпы телекоммуникация чөйрөсүндө тез өзгөрүүлөр жана өсүштөр болуп жаткан шартта, Корпорациянын кызматкерлерин окутуу жана кесиптик деңгээлин жогорулатуу тынымсыз жүрүп турат. 2020-жылы кызматкерлердин пандемия шартында аралыктан иштеши КТРКнын окуу борбору аркылуу өткөрүлгөн окуу курстарынын көлөмүнө таасирин тийгизген жок.

Отчеттук мезгил ичинде КТРКнын Окуу борбору тарабынан өткөрүлгөн тренингдердин жалпы саны **402** сааттык окуу курстарын түздү, ага КТРКнын 138 кызматкери катышып кошумча билим алышты.

2020-жылы кызматкерлер заманга жана медиа тенденцияларга ылайык төмөнкү эң маанилүү жана кызыктуу курстар семинарлар, тренингдер өткөрүлдү:

- 13-октябрда КТРКнын башкы үн режиссеру Нурдин Төрөбековдон анимациялык фильмдердин дизайны боюнча котормо жана дубляж бөлүмү үчүн 3 сааттык мастер-класс өттү;
- Конрад Аденауэр Фонду тарабынан төмөнкү темалар боюнча 3 вебинар уюштурулган: Коронавирус пандемиясы учурундагы жаңы телекөрсөтүүлөр. 2020-жылдын 3-июнунда КТРКнын 30 кызматкери 4 сааттык вебинарды угушту. Вебинардын окутуучусу Firmenvideos Online (Германия) негиздөөчүсү жана башкаруучу директору Рене Фалькнер болгон.

Вебинардын жүрүшүндө катышуучулар Европада пандемияга байланыштуу берүүлөр кандайча өзгөргөнүн, кандай жаңы форматтар пайда болгонун жана журналисттер кандай шаймандарды өздөштүргөндүгүн билишти. Расмий жаңылыктардан тарта көңүл ачуучу шоуларга чейинки ар кандай европалык телеберүүлөрдүн фрагменттери каралып, талкууланды.

- 2020-жылы 23 жана 24-ноябрда "Ар кандай платформалар үчүн контентти өндүрүү"

мүмкүнчүлүктөрү жана куралдары" темасында вебинар болуп өттү. Машыктыруучу - Рене Фалькнер. Узактыгы 4 сааттан 2 күн.

- 2020-жылы 19 жана 20-октябрда "Телекөрсөтүү долбоорун түзүү: идея, приложения, сценарий (драма), формат" темасындагы вебинар болуп өттү. Россия Улуттук изилдөө университетинин Байланыш, медиа жана дизайн факультетинин окутуучусу Юрий Бурцев телекөрсөтүү долбоорунун жүгүрүүчүлөрү, сценарийдин жазылышы, драмасы, формалары жана башка нерселер жөнүндө айтып берди. Узактыгы 4 сааттан 2 күн.
- Интернеттун Баластан телеканалын институционалдык колдоо долбоорунун алкагында, 2020-жылы балдар каналынын кызматкерлери үчүн төмөнкү тренингдер өткөрүлдү:
 - *Окутуунун темасы: ММК онлайн өнүм катары. Машыктыруучу Евгений Кулаков. Тренингдин узактыгы 2 күн. 6 кызматкер катышты;*
 - *Окутуунун темасы: Программанын кулактандырылышынын натыйжалуулугу. 2 сааттык вебинар. Машыктыруучу Ольга Захарова. 5 кызматкер катышты;*
 - *Окутуунун темасы: Баластан мазмунун жакшыртуу. Узактыгы 30 саат 3-4 саат. Машыктыруучу Ирина Кемарская. 12 кызматкер катышты;*
- КТРКнын кызматкерлерин англис тилинде окутуу АКШнын Кыргызстандагы элчилигинин колдоосунун аркасында мүмкүн болду. Отчеттук мезгилдеги окутуу 2020-жылдын сентябрынан декабрына чейин бир семестрдин ичинде өттү. Күзгү семестр 90 академиялык саатты, башкача айтканда, 45 сабакты түзөт.

КТРКнын базасында эки топ ачылган:

1) Кирүүчү деңгээли: КТРКнын 28 кызматкери сентябрь айында окууга киришти, декабрь айында КТРКнын 11 кызматкери окуусун аяктады.

2) Башталгыч деңгээл: 13-сентябрда биринчи сабакка 13 адам чакырылып, КТРКнын 4 кызматкери декабрда аяктаган.

2020-жылдын декабрь айында окуусун аяктап, акыркы тестте 60% дан кем эмес упай топтогон КТРКнын бардык кызматкерлери кийинки баскычка өтүп, окуусун 2021-жылдын февраль айынан июнь айына чейин улантууга мүмкүнчүлүк алышты. Жазгы семестр 110 академиялык саат, 55 сабакты түзөт.

Ошону менен, "Англис тили жаш адистер үчүн" долбоору боюнча жылдык курстун жалпы узактыгы 200 академиялык саатты, башкача айтканда, 100 сабакты түзөт.

Корпорациянын кызматкерлери үчүн өткөрүлгөн тренингдер жөнүндө маалымат

Таблица 11

Месяц	Курстун аталышы	Каржылоо	Катышуучулардын саны	Күнүнө саат	Күндөр	Жалпы саат	Адамдык сааттардын көлөмү	Тренерлер
Февраль	"Баластан" студиясынын кызматкерлери үчүн видео монтаждын негиздери	собств	9	3	6	18	162	М.Кыдыралиев
	Документалдык тасма	Университет Центральной Азии	28	1	1	1	28	Эндрю Ткач
	Медиа онлайн продукт катары	Интерньос Кыргызстан	6	4	2	8	48	Евгений Кулаков
Май	Программанын анонстурунун натыйжалуулугу	Интерньос Кыргызстан	5	2	1	2	10	Ольга Захарова
Июнь	Коронавирус пандемиясы учурунда жаңы телекөрсөтүү форматтары	фонд К.Аденауэра	30	4	1	4	120	Рене Фалькнер
Июль-август	Баластан студиясынын контентин өркүндөтүү	Интерньос Кыргызстан	24	2	30	60	1440	Ирина Кемарская
	Интерньостун адистеринин бизнес консультациялары	Интерньос Кыргызстан	10	1	90	90	900	Жанна Хегай
Сентябрь - декабрь	Англис тили курстары	LINGVA/ посольство США	11	2	100	200	2200	преподаватели Лингва

Октябрь	Тележобону түзүү: идея, приложения, сценарий (драма), формат	фонд К.Аденауэра	5	4	2	8	40	Юрий Бурцев
	Үн инженери мастер-класс	собств	5	3	1	3	15	Нурдин Торобеков
Ноябрь	Ар кандай платформалар үчүн контентти өндүрүү мүмкүнчүлүктөрү жана куралдары	фонд К.Аденауэра	5	4	2	8	40	Рене Фалькнер
	Жыйынтык		138		236	402	5003	

4. КОРПОРАЦИЯНЫН КЫЗМАТТАШУУСУ

4.1.Эл аралык кызматташууну кеңейтүү. Башка ММКлар менен кызматташуу

Эфирди сапаттуу жана кызыктуу контент менен толтуруу боюнча тапшырмаларды чечүү үчүн, КТРКнын эл-аралык бөлүмү тармактык өнөктөштөр менен контент алмашуу программасынын алкагында учурдагы макулдашууларды ишке ашыруу боюнча тийиштүү иштерди жүргүздү, ошондой эле ушул багыттагы эл аралык кызматташууну кеңейтүү максатында бир катар өз ара пайдалуу келишимдерге кол коюлуп, төмөнкү видеотасмалар көрсөтүлдү

- ✓ **Первый Канал Всемирная Сеть** Баластан каналы үчүн 100 сааттан ашык балдарга көңүл ачуучу жана билим берүүчү контент тартуулады. Тактап айтканда: Берилики театры (64 чыгарылыш), Лабораториум (48 чыгарылыш), Давайте рисовать! С пушкинским Музеем! (24 чыгарылыш) Boom! Шоу (192 чыгарылыш);
- ✓ **Мосфильм** – Узакка созулган сүйлөшүүлөрдүн натыйжасында, Мосфильм киностудиясы тарабынан КТРК үчүн кыргыз тилине дубляждоо жана эки тилде (орус + кыргыз) көрсөтүү укугу менен жеңилдетилген шартта тартылган 33 көркөм тасманы алууга мүмкүн болду;
- ✓ **ВВС “The Why Stories”** фонду менен биргеликте, КТРКга «Why»/"Эмнеге" аттуу документалдуу фильмдердин орус тилинде (32 фильм) акысыз негизде белек кылды;
- ✓ **Посольство США в КР** – КТРКнын эл аралык бөлүмү АКШнын Кыргызстандагы элчилиги менен бир нече багытта тыгыз кызматташууну улантууда.
 - АКШнын Кыргызстандагы элчилиги жана Лингва тил мектеби тарабынан уюштурулган КТРКнын жана РРТБнын кызматкерлери үчүн (бардыгы 148 кызматкер) акысыз англис тили курстарын өткөрүү келишими .
- ✓ **Посольство Кореи в КР** Agirang медиа компаниясы менен биргеликте "Баластан" балдар каналына "Арт Одиссея" (26 серия) жана "Кичинекей Пингвин Пороро" (104 серия) мультфильмдеринин көп сериялуу мультфильмдерин сунуштады;
- ✓ **Посольство Японии в КР** – эки тарапка тең пайдалуу өнөктөштүктүн алкагында КТРК NHK телеканалы тарабынан даярдалган видеоконтентти, тактап айтканда, саякат, кулинария жана маданият темасында документалдуу жана билим берүү программаларын алууну улантууда;
- ✓ **Сеть развития Ага-Хана (АКДН) и УЦА** – КТРКнын эл аралык бөлүмү АКДН жана анын агенттиктери менен кызматташууну өнүктүрүүнү улантып, натыйжада Борбордук Азия Университети менен кызматташуу меморандумуна кол коюу макулдашылды. Ушул кызматташтыктын алкагында БАУнун студенттери үчүн стажировкалар, алардын КТРКда жумушка орношуу мүмкүнчүлүктөрү, контентти биргелешип өндүрүү, БАУнун КТРКнын кызматкерлери үчүн бир катар практикалык тренингдерди өткөрүүдө колдоосу жүргүзүлөт. ;
- ✓ **Deutsche Welle** – Удаа экинчи жыл катары, КТРК германдык өнөктөштөрүнөн орус тилинде жума сайын эфирге чыгуучу илимий-таанып билүүчү телекөрсөтүү программасын алууда;

Гранттар жана долбоорлор

Отчеттук мезгилде эл аралык донордук уюмдар менен биргеликте 2020-жылы Баластан телеканалын институционалдык колдоосу үчүн Internews Network Kyrgyzstan гранты утуп алынды.

Долбоорго төмөнкү багыттар боюнча Баластан телеканалынын абалын жакшыртуу боюнча иш-чаралардын тизмеси киргизилген:

- стратегиялык планды ар тараптуу баалоо жана иштеп чыгуу;
- өздүк контенттин сапатын жакшыртуу;
- жарнамадан түшкөн кирешенин өстүрүү;
- инновациялык форматтарды жана ачык маалыматтарды колдонуу менен санариптик контентти өндүрүү;
- медиа өлчөөлөрдү / көрсөткүчтөрдү жана аудиторияны түшүнүү;
- каржылык башкарууну күчөтүү;
- техникалык жабдууларды модернизациялоо;

Натыйжада, Интерньюс Кыргызстан гранттык жардам түрүндө \$ 61 миң доллар суммасындагы долбоорлорду ишке ашырууга каражат төмөнкү багыттарга өздөштүрүлдү: телеканалдын эфирдик жана контролдук студиялары техникалык жактан жабдылды, телеканалды өнүктүрүү стратегиясы түзүлдү , телеканалдын кызматкерлерин балдардын контентин өндүрүүнүн заманбап стандарттарына үйрөтүү тренингдердин сериясы өткөрүлдү ж.б.

**5. 2020-ЖЫЛГА КАРАТА КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ ПРОДАКШН СТУДИЯЛАРДЫН
КОРПОРАЦИЯ ТАРАБЫНАН ТРАНСЛЯЦИЯЛАНГАН ПРОГРАММАЛАРДЫН
ТИЗМЕСИ**

Программалардын тизмеси

Таблица 12

п/п	Уюмдун, контрагенттин аталышы	Келишин нумуру	Долбоордун аталышы	Мөөнөтү
1.	ЖЧК "50 квартал"	001/20 Б	"Суперкудалар" фильми	01.02.2020 - до исп.обяз-в
2.	"Кереге" КФ	002/20 Б	"Кыргызча оңой" долбоору	01.02.2020 - 31.01.2021
3.	ЖЧК "Лаки групп"	003/20 Б	"Вкусное утро" рубрикасын тартуу	01.02.2020 - 31.12.2020
4.	ОФ "Арт вей Лидер"	004/20 Б	"Лидер" берүүсү	15.03.2020 - 10.06.2020
5.	ИП Бөрүбаева	006/20 Б	"Жеткинчек шоу" долбоору	15.02.2020 - 14.02.2021
6.	ЖЧК "Синемарт продакшн"	007/20 Б	"Ободо фолк" долбоору	12.02.2020 - 11.02.2021
7.	ОО "Федерация көк- бөрү"	008/20 Б	эксклюзивдик чагылдыруу укугу	20.02.2020 - 31.12.2025
8.	ЖЧК "Синемарт продакшн"	010/20 Б	"Бешти бер" долбоору	02.03.2020 - 01.03.2021
9.	ЖЧК "Капитал Инфо Сервис"	011/20 Б	"Капитал" долбоору	01.01.2020 - 31.12.2021
10.	ЖИ Эрмек Мукул	013/20 Б	"Атанын керези" к/т	03.06.2020 - до исп.обяз-в
11.	МОиН КР	014/20 Б	видеосабактар	08.04.2020 - 25.05.2020
12.	ЖЧК "Бурана Медиа Групп"	015/20 Б	"Рахмат айы Рамазан" долбоору	24.04.2020 - 24.05.2020
13.	ЖЧК "Асылбашев креатив"	016/20 Б	"Асман кидс" 10 берүү	13.08.2020 - до исп.обяз-в
14.	ЖИ Мирзаматов	017/20 Б	сериал "Таң алдында"	24.08.2020 - 10.10.2020
15.	ЖИ Калыкова	018/20 Б	12 берүү "Мисс Кыргызстан"	07.09.2020 до исп.обяз-в
16.	ЖЧК "Бурана Медиа Групп"	019/20 Б	Сериал "Айдаровдор" 25 серия 35 мин.	09.09.2020 - до исп.обяз-в
17.	"Фонд образовательных инициатив" КФ	020/20 Б	"English today" долбоору	20.10.2020 - до исп.обяз-в
18.	ЖЧК "Аруузат Медиа"	021/20 Б	"Аруузат" долбоору	19.10.2020- 31.08.2021
19.	ЖЧК "Один Один компани"	022/20 Б	Телесериал "Кошунаны тандабайт" 2 сезон	15.11.2020 - 30.01.2021
20.	ЖИ Османканов Б.А.	023/20 Б	"Такебай 2" К/Т	25.11.2020 - до исп.обяз-в
21.	ЖЧК "Элит Хаус"	025/2020	реалити шоу "Бизнес өкүл Ата"	11.01.2021 - 01.04.2021

6. КОРПОРАЦИЯНЫН 2020-ЖЫЛДАГЫ ФИНАНСЫЛЫК ЧАРБАЧЫЛЫК ИШТЕРИНИН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫ

Жалпыга маалымдоо каражаттарында коомдук телерадиоберүү өзгөчө орунду ээлейт. COVID-19 пандемиясынын учурунда коомдук уктуруу бул илдетке каршы күрөшүүдө өлкөнү бириктирген негизги коомдук-саясий каражат болуп калды. Коронавирустук пандемия биз биргеликте иш алып барып, Туруктуу Өнүгүү Максаттарына жетүү үчүн ушул кризиске каршы күрөшүбүз керектигин айкын көрсөттү.

БУУнун эсептөөлөрү боюнча, биздин дүйнө трагедиялуу чекиттен өттү: COVID-19 пандемиясы буга чейин эки миллион адамдын өмүрүн алган. Бул чындыгында таң калыштуу сандын артында ысымдар жана жүздөр турат. COVID-19 пандемиясынын кесепетинен экономикалык кризистин айынан дүйнө жүзү боюнча болжол менен 25 миллион адам жумушсуз калышы мүмкүн.

Телерадио берүү тармагындагы жумуш менен камсыздалган кызматкерлер кризис мезгилинде социалдык коргоо жактан жетиштүү каражаттарга ээ болбой калышат. БУУнун Эл аралык Эмгек уюмунун 2012-жылдагы 202-социалдык коргоонун минималдык деңгээлинин рекомендацияларына ылайык, өлкөлөр бардык кызматкерлер үчүн социалдык коргоонун кепилдигин алышы керек жана кыска мөөнөттүн ичинде социалдык шарттарды акырындык менен жакшыртуусу керек.

КТРКнын каржылык абалын COVID-19 пандемиясынын шартында сактап калуу максатында, натыйжалуу башкаруунун, каржылык-экономикалык кырдаалды талдоонун, ошондой эле туруктуулукка терс таасирин тийгизген факторлорду аныктоонун негизинде ырааттуу иш жүргүзүлдү.

Корпорациянын жыргалчылыгы жана анын ишинин натыйжалары көбүнчө анын кандай финансылык ресурстарга ээ экендиги, түзүмдүн канчалык оптималдуу экендиги, ал канчалык максатка ылайыктуу колдонулуп, негизги жана жүгүртүлүүчү каражаттарга айлангандыгы менен аныкталат. Ушуга байланыштуу, финансылык ресурстарды тартуу жана натыйжалуу пайдалануу менеджментин - туруктуу өндүрүш процессин камсыз кылууга багытталган финансылык башкаруунун маанилүү функцияларынын бири.

Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексине ылайык болгон өзгөрүүлөр Корпорациянын каржылоо түзүмүнүн өзгөрүшүнө алып келди. 13-таблицада, Корпорациянын бюджетинин түзүмүн жана динамикасын көрсөтөт.

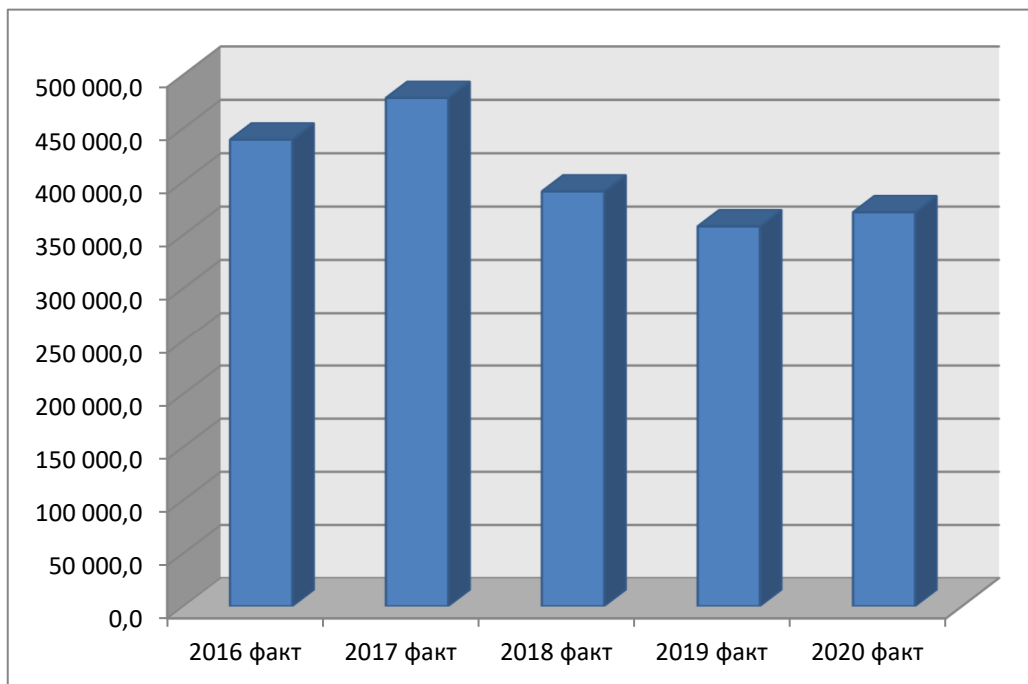
2016-2020-жылдарга КТРКнын бюджетинин түзүмү жана динамикасы/миң сом Таблица 13

	2016 факт	2017 факт	2018 факт	2019 факт	2020 факт
Республикалык бюджет	439 287,7	478 366,5	390 777,5	358 101,7	371 293,5
Өздүк каражаттар жана гранттар	177 255,4	160 188,6	123 936,9	78 108,1	92 965,4
Бюджет, бардыгы	616 543,1	638 555,1	514 714,4	436 209,8	464 258,9
Капиталдык салымдар	43 454,9	130 453,4	21 912,6		47 465,1

Таблицадан көрүнүп тургандай, Корпорациянын өткөн жылдагы бюджетти 2019-жылга карызды төлөөгө 21 678,4 миң сом суммасында каражат бөлүүнү эске алганда, төмөндөп, 349 615,1 миллион сомду гана түздү.

Республикалык бюджеттин тартыштыгынан, өлкөдөгү пандемияга жана саясий окуяларга байланыштуу үнөмдөө зарылдыгы менен каржылоо азайган. Түзүмдүк бөлүмдөрдүн өздүк кирешелери 51 634,4 миң сомго чейин төмөндөгөн (төмөндө кененирээк маалымат), бирок Жогорку Кеңешке шайлоонун эсебинен 41 331,0 миң сом суммасында кошумча киреше алынган. 2020-жылы материалдык-техникалык база 47 465,1 миң сом суммасында жаңыртылды. Анык бюджет төмөнкү диаграммада келтирилген:

Таблица 14

Ошентип, Корпорациянын жалпы бюджетти 2018-жылга салыштырмалуу 50455,5 миң сомго кыскарган, бирок 2019-жылга салыштырмалуу саясий партиялардан түшкөн кирешелердин жана 28 049,4 миң сомго кредитордук карыздарды төлөөгө каражат бөлүүнүн эсебинен көбөйгөн. Бюджеттик каражаттар 371 293,5 миң сомду (79,9%) түзөт. Ошол эле учурда, Корпорациянын өздүк кирешелери, эл аралык келишимдер боюнча эфирдик убакыт үчүн алынган 59 037,2 миң сом суммасында, бул таблицада чагылдырылбайт, анткени Бюджеттин Кодекстин талаптарына ылайык, кирешенин бул бөлүгү республикалык бюджеттин кирешесине кирет.

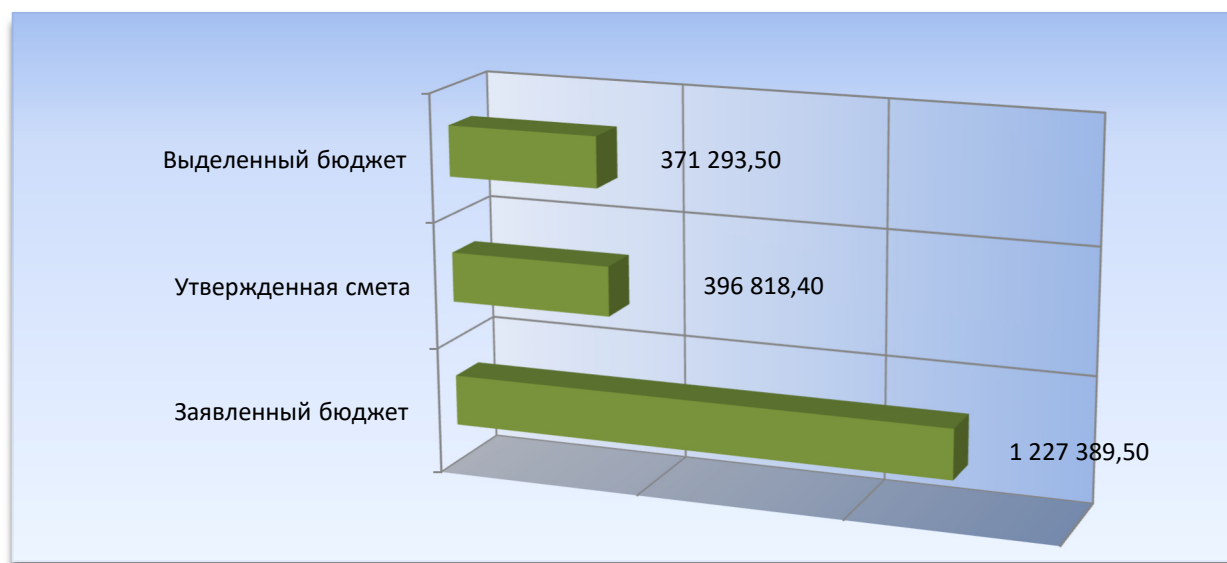
Отчеттук жылы КТРКны мамлекеттик бюджеттен каржылоонун көлөмү бекитилген чыгымдар сметасынын 93,6% деңгээлинде жана 2020-жылдын бюджетинин долбоорунда көрсөтүлгөн 30,3% деңгээлинде түзүлдү (Таблица 14).

Бюджеттин тартыштыгынан улам, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин катына ылайык, жылдын аягында корголбогон беренелер боюнча чыгымдар кыскарган. Каражаттын жетишсиздиги 2020-жылга сарпталган чыгымдардын сметасын эске алуу менен 25524,9 миң сомду түздү. Республикалык бюджеттен каржылоо жөнүндө анык маалымат төмөндө келтирилген:

Республикалык бюджеттен алдын ала берилген жана иш жүзүндө бөлүнгөн каражаттардын салыштырма таблицасы / миң. сом

Таблица 14

	2020 год		
	Алдын ала берилген бюджет	Бекитилген смета	Бөлүнгөн бюджет
Бюджет, бардыгы	1 227 389,50	396 818,40	371 293,50
Эмгек акы	141 181,60	119 181,60	119 181,60
Федерация Кеңешине кошкон салымдары	24 353,80	20 558,80	19 458,70
Иш сапарлар	6 000,00	6 000,00	1 506,90
Коммуналдык кызматтар	927 561,00	217 149,20	210 414,70
Башка кызматтарды сатып алуу	114 977,10	20 612,80	16 385,20
Заттарды жана материалдарды сатып алуу	3 316,00	3 316,00	346,40
машиналар жана жабдуулар	10 000,00	10 000,00	4 000,00

Белгилей кетсек, КТРКга 21 678,4 миң сом өлчөмүндө кошумча бөлүнгөн каражат 2019-жылдын карыздарын төлөөгө жумшалган.

Компаниянын каржы ресурстарын түзүүнүн негизги максаты - анын экономикалык ишмердүүлүгүн стратегиялык келечекте өнүктүрүүнү камсыз кылган керектүү активдерди калыптандыруу муктаждыктарын канааттандыруу. Корпорациянын финансылык ресурстарын түзүү процессин стратегиялык башкаруу өзүнүн кирешесинин структурасын жана динамикасын эске алуу зарылдыгын алдын-ала аныктайт.

**2016-2020-жылдарга КТРКнын коммерциялык ишмердүүлүктөн алынган
консолидацияланган кирешесинин түзүмү жана динамикасы / миң сом**

Таблица 15

	2016	2017	2018	2019	2020
Саясий жарнама	13490,6	42332,0			41331,0
Жарнак жана башка кирешелер	163764,8	117856,6	123936,9	150165,3	110671,6
Бардыгы	177255,4	160188,6	123936,9	150165,3	152002,6
анын ичинде:					
жарнама	91396,4	91938,5	58958,3	57889,5	38835,0
Эфир убактысы	55973,2	2849,4	546,4	72559,6	58943,5
Жабдууларды жана жайларды ижарага алуу	2606,7	4907,7	6062,0	3933,5	1771,6
Жүгүрмө сап	2107,4	1758,4	3017,4	3940,8	2945,7
Arnoo Concerti	531,0			712,0	76,6
Программа боюнча колдонмо	657,0			150,0	30,0
Гранттар жана демөөрчүлөр	5592,4	6359,3	17427,0	0,0	3549,3
Лицензиялардын мазмунун жайгаштыруу жана сатуу		7132,4	34490,1	7671,9	764,6
Башкалар	4900,7	2910,9	3435,7	3308,0	3755,3

Жогорудагы таблицанда Корпорациянын акыркы 5 жылдагы кирешесинин динамикасы көрсөтүлгөн.

Жарнак рыногунун төмөндөшү медиа чөйрөсүндө көптөгөн жеке нишалык (тематикалык) каналдардын пайда болушуна байланыштуу. 2017-жылдын май айында санариптик берүүгө өткөндөн кийин телеканалдардын саны 56га жетти. Санариптик берүүгө өткөнгө байланыштуу ачык жана жеткиликтүү байланыш тармактарында болгон телерадио каналдардын арасындагы атаандаштык өсүп, телекөрсөтүү мейкиндигинде жарнамадан түшкөн кирешенин кайра бөлүштүрүлүшүнө алып келди.

Корпорация ар дайым жарнамалык кызмат көрсөтүүлөр рыногунун негизги оюнчусу болуп келгендиги жашыруун эмес. Бирок, жеке, чет өлкөлүк каналдардын Кыргыз Республикасынын "Телекөрсөтүү жана радиоуктуруу жөнүндө" Мыйзамдарынын 2008-жылдын 2-июнундагы №106 жана "Жарнак жөнүндө" №31 2018-жылдын 26-мартындагы Мыйзамдарынын талаптарын аткарганандыгы үчүн жана ошондой эле көзөмөлсүз жарнак кызматтарын көрсөтүүсүнүн айынан, КТРК телеканалдары жарнамалык кирешесин жоготуп келүүдө.

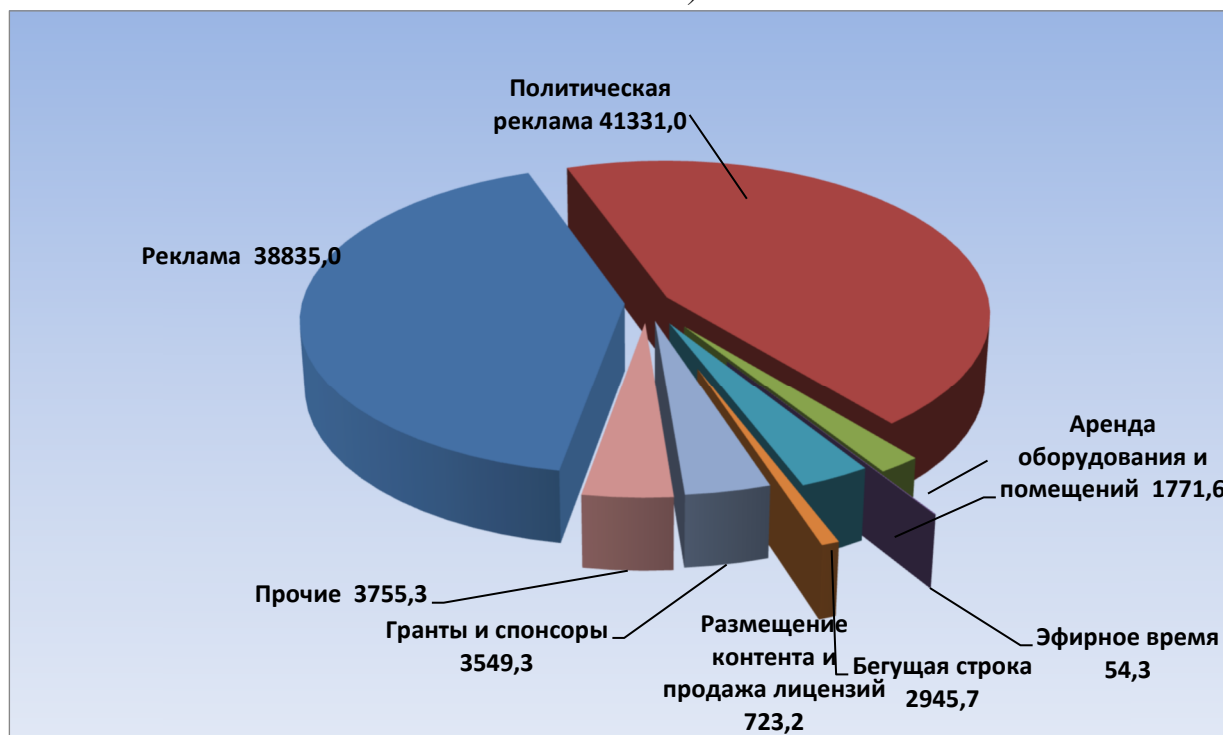
Телекөрүүчүлөрдүн экрандарына чыккан каналдардын басымдуу көпчүлүгү акыркы мезгилдерге чейин контентти түзүшкөн жок, алар чет өлкөлүк каналдарды ретрансляциялап, же жөн гана эфирден тасмаларды жана сериалдарды көрсөтүп келүүдө. Мындан тышкары, чет өлкөлүк контенттин эфиринде жарнактарды мыйзамсыз жайгаштыруунун жана өзүнүн өндүрүшүнө чыгымдын жоктугунун фонунда, телекөрсөтүү жарнамасынын наркын демпингдөө үрөй учурун бурулуш жасады.

Мисалы: КТРКнын преискуранттарына ылайык, жүгүртмө рекламаларды жайгаштыруу

үчүн бир символ үчүн 5 сом төлөп берүү каралган, ал жума ичинде күнүнө 8 жолу чыгарылат. Ошол эле учурда, көптөгөн ар кандай каналдардын экранынан “бир айдын ичинде 15 канал боюнча жүгүртмө рекламаларды жайгаштыруу - 2000 сом” кулактандыруусун көрө аласыз. Ошол эле нерсе телекөрсөтүү жарнамаларына дагы тиешелүү. Бир айдын ичинде бир нече кинотасма же көңүл ачуучу каналдарга жарнаманы жайгаштыруу 500 АКШ доллары үчүн ар бир жарнама берүүчү үчүн пайдалуу, анткени КТРКга 1 мүнөт арзандатуусуз 33 000 сомду түзөт.

Бүгүнкү күндө жарнама рыногунда кыйрап калбоо үчүн, жарнамаларды аз-аздан чогулткан жана чакан жарнамачыларга арзандатууларды колдонууга мүмкүнчүлүк берген жарнама агенттиктери үчүн максималдуу арзандатуу жолдору сунушталды. Бюджети аз түздөнтүз жарнак берүүчүлөр, мамлекеттик органдардын талаптарына ылайык КТРКнын тарифтери катуу бекитилген шартта жана ийкемдүүлүктүн жоктугунан, арзандатууларды берүү мүмкүн эместигинен КТРК менен эч качан байланышпайт.

2020-жылга статьялар боюнча Корпорациянын өз кирешесинин диаграммасы (92 965,4 миң сом)

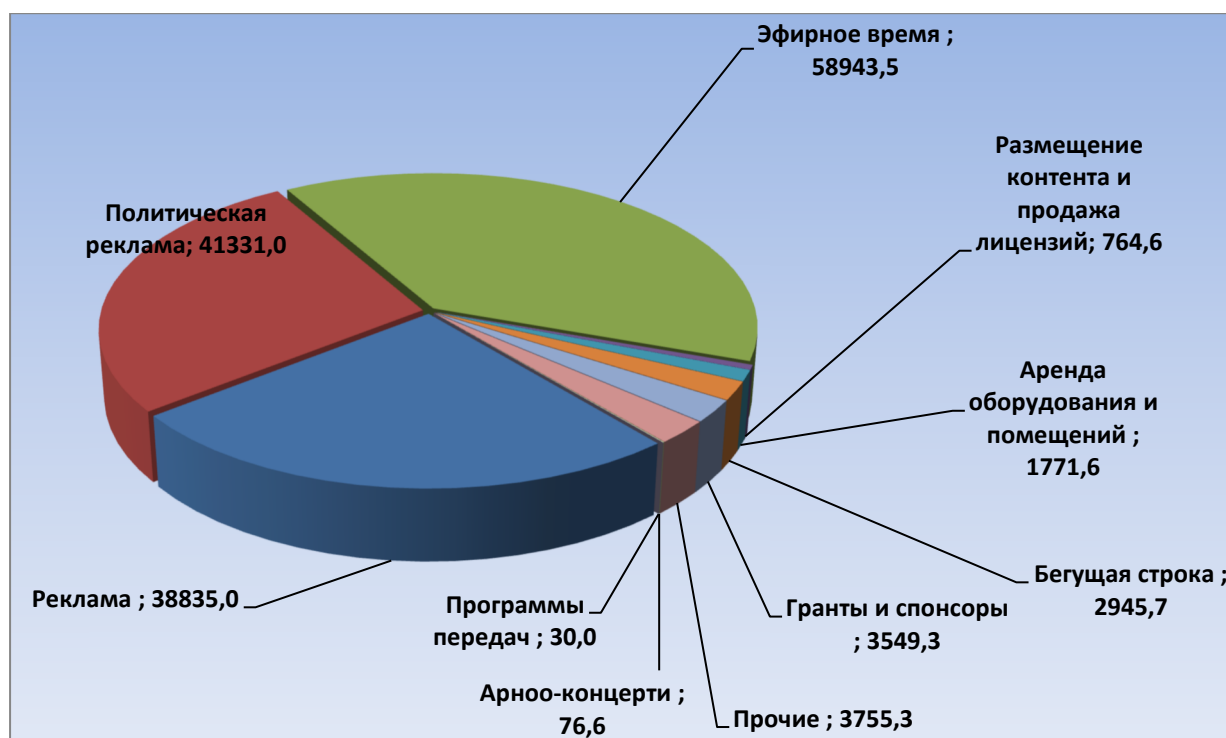

Белгилей кетүүчү нерсе, Корпорациянын кирешесинин көпчүлүгү республикалык кирешеге кетет. Эгерде Бюджеттик кодекске ылайык республикалык бюджетке 59 037,2 миң сом суммасында түшкөн кирешелерди кошсок, анда Корпорациянын кирешеси 152 002,6 миң сомду түзмөк.

2020-жылга республикалык бюджетке бөлүнгөн суммаларды эске алганда, коммерциялык иш-аракеттерден КТРКнын консолидацияланган кирешеси, миң сом.

Таблица 16

	2020-ж. кирешелер		
	Бардыгы	Анын ичинде	
		республикалык бюджетке багытталган кирешелер	өздүк кирешелер
Баардыгы	152002,6	59037,2	92965,4
Анын ичинде:			
Жарнама	38835,0		38835,0
Саясий жарнама	41331,0		41331,0
Эфир убактысы	58943,5	58889,2	54,3
Жабдууларды жана жайларды ижарага алуу	1771,6		1771,6
Жүгүрмө сап	2945,7		2945,7
Арноо концерти	76,6	76,6	
Программа боюнча колдонмо	30,0	30,0	
Лицензиялардын мазмунун жайгаштыруу жана сатуу	764,6	41,4	723,2
Гранттар жана демөөрчүлөр	3549,3		3549,3
Башкалар	3755,3		3755,3

Ошентип, каражаттардын дээрлик 38,8% корпорациянын өз кирешелеринен түшкөн. Республикалык бюджетте чыгымдардын статьяларын бюджеттик ордун толтуруу каралган, бирок Корпорациянын 25 524,9 миң сом суммасында толук каржыланбай калышы, коллектив тараптан конентти иштеп чыгуу жана өркүндөтүү боюнча бардык күч-аракетин жокко чыгарат. Жарнактан түшкөн кирешелердин кыскарышы, мамлекеттик бюджеттен каражаттын

жетишсиздиги 2020-жылы 7 346,0 миң сом суммасындагы кредитордук карызга алып келген, алардын эң чоңу жабдуулар, техникалык жана башка кызмат көрсөтүүлөр үчүн карыздар болгон.

Корпорациянын негизги киреше булагы - жарнак убактысын сатуу.

Төмөнкү таблицада эфирдик убакытты сатуунун 2020-жылга көрсөткүчтөрү келтирилген

2016-2020-жылдарга жарнама убактысын сатуу / мүнөт

Таблица 1 7

показатели	2016	2017	2018	2019	2020
КТРКнын башкы каналынын эфирдик берүүсү	386 580,0	393 594,0	525 600,0	525 600,0	527 040,0
Уруксат берилген жарнама убактысы ("КТРК жөнүндө" Мыйзам 9-берене, 2-б.)	38 658,0	39 359,4	52 560,0	52 560,0	52 704,0
Коммерциялык жарнама					
прайм тайм	6 743,8	5 435,9	2 506,5	1 715,4	931,8
офф тайм	1 054,1	1 527,7	755,7	421,1	537,0
<i>Бардыгы</i>	<i>7 797,9</i>	<i>6 963,6</i>	<i>3 262,2</i>	<i>2 136,5</i>	<i>1 468,8</i>
Саясий жарнама					
прайм тайм	212,2	484,1	0,0		517,2
офф тайм	37,4	55,4	0,0		190,7
<i>Бардыгы</i>	<i>249,6</i>	<i>539,5</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>708,0</i>
Социалдык жарнама акысыз (Жарнак жөнүндө мыйзамдын 20-3-беренесинин 1-пункту 5%,)	402,4	375,2	163,1	106,8	108,8
прайм тайм	1 293,0	2 010,8	10 548,0	15 588,0	5 970,7
офф тайм	1 940,0	3 016,1	7 032,0	10 394,4	8 676,8
<i>Бардыгы/акысыз соц.жарнак</i>	<i>3 233,0</i>	<i>5 026,9</i>	<i>17 580,0</i>	<i>25 982,4</i>	<i>14 647,5</i>
Социалдык жарнама акылуу					
прайм тайм	347,5	482,1	235,8	616,4	86,6
офф тайм	61,3	183,9		505,6	64,6
<i>Бардыгы</i>	<i>408,8</i>	<i>666,0</i>	<i>235,8</i>	<i>1 122,0</i>	<i>151,1</i>
Жыйынтык	11 689,3	13 196,0	21 078,0	29 240,9	16 975,4

2020-жылы башкы каналдын эфирге чыгуусу иш жүзүндө 8 784 саат (527 040 мүнөт) болгон. "Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, коммерциялык жарнаманы пайдаланууга берилген убакыт 52 704 мүнөттү (878,4 саат) түзөт. 2020-жылы корпорация коммерциялык жарнакты жайгаштыруу үчүн мыйзамдуу жарнамалык убакыттын 1468,8 мүнөтүн же 2,8% пайдаланды, саясий жарнаманы 708 мүнөт же 1,3%, акысыз социалдык жарнама 14 647,4 мүнөт же жалпы жарнама берилген убакыттын 27,8% түздү. Акы төлөнүүчү социалдык жарнама 0,3% түздү. Жалпы колдонулган жарнама убактысы Мыйзамда белгиленген убакыттын 32,2% же 16 975,4 мүнөттү түзгөн.

Таблицада келтирилген маалыматтар 2016-жылдан бери 2020-жылга салыштырмалуу коммерциялык жарнама убактысынын сатылышынын төмөндөшүн көрсөтөт, бул COVID-19 пандемия мезгилинде көптөгөн ишканалардын экономикалык активдүүлүгүнүн төмөндөшүнөн улам, айрыкча 2020-жылы телекөрсөтүү жарнак рыногунун олуттуу төмөндөшүн көрсөтөт.

Белгилей кетүүчү жагдай, КТРК телеканалдарын контент менен толтуруу максатында жана КТРКнын бюджетинде ар кандай контентти алууга каражат каралган эмес болгондуктан, жарнамалык убакыт кыргыз өндүрүшүнүн ар кандай тасмаларын, жергиликтүү өндүрүш студиялары тарабынан даярдалган ар кандай телекөрсөтүүлөрдү, эл аралык денгээлдеги ар кандай спорттук иш-чараларды көрсөтүү үчүн лицензиялык укуктарын сатып алууга жарнамалык убакыттын эсебинен жумшалган

Финансылык абал ишкананын ишкердүүлүгүнүн жана ишенимдүүлүгүнүн эң маанилүү мүнөздөмөсү. Ал ишкананын карамагында турган мүлк жана аны каржылоо булактары, ошондой эле иштин финансылык натыйжалары менен аныкталат. 18-таблицада Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын 2016-2020-жылдарга каржылык отчеттуулукка ылайык активдеринин жана милдеттенмелеринин динамикасы келтирилген.

2016-2020-жылдарга карата КТРКнын активдеринин жана пассивдеринин динамикасы / миң. сом

Таблица 18

	2016 год	2017 год	2018 год	2019 год	2020 год
АКТИВдер					
Узак мөөнөттүү каражаттар					
Негизги каражаттар	188 554,6	289 571,0	260 960,9	226 498,4	232 925,7
Башка материалдык эмес активдер	17 002,5	17 584,3	17 319,1	17 546,3	17 668,9
жалпы узак мөөнөттүү активдер	205 557,1	307 155,3	278 280,0	244 044,7	250 594,6
<i>кыска мөөнөттүү активдер</i>	0,0	0,0		0,0	0,0
Запастар	15 301,3	15 576,9	16 418,2	12 828,5	16 740,8
Сатып алуучулардан алынуучу эсептер	47 582,9	53 633,8	39 057,8	65 277,7	35 397,8
Башка дебитордук карыздар	6 647,0	2 288,0	11 204,7	3 014,7	5 564,6
Башка каржылык активдер	12,0	12,0	12,0	12,0	24,5
Учурдагы салык милдеттенмелери	0,0	2 150,9	0,0	0,0	13,5
Башка активдер	208,0	3 422,8	522,3	350,1	329,1
Кассадан жана банктан накталай акча	47 816,9	27 552,7	11 659,0	3 522,4	11 783,3
жалпы кыска мөөнөттүү активдер	117 568,1	104 637,1	78 874,0	85 005,4	69 853,6
ЖАЛПЫ АКТИВДЕР	323 125,2	411 792,4	357 154,0	329 050,1	320 448,2
КАПИТАЛ ЖАНА МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР	0,0	0,0		0,0	0,0
Капитал жана резервдер	0,0	0,0		0,0	0,0
Уставдык капитал	112 078,0	112 078,0	112 078,0	112 078,0	112 078,0
Резервдер	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Бөлүштүрүлбөгөн пайда	133 431,7	137 920,2	98 388,1	74 832,4	60 739,4

Жалпы капитал	245 509,7	249 998,2	210 466,1	186 910,4	172 817,4
узак мөөнөттүү милдеттер	27 030,2	57 931,0	43 448,3	28 965,5	0,0
Кийинкиге калтырылган салык милдеттенмелери	0,0	16 338,5	7 634,9	7 235,1	9 526,4
Башка милдеттенмелер	26 520,7	16 124,5	0,0	0,0	0,0
Бардыгы болуп узак мөөнөттүү эмес милдеттенмелер	53 550,9	90 394,0	51 083,2	36 200,6	9 526,4
Кыска мөөнөттүү милдеттенмелер	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Соода жана башка кредитордук карыздар	8 903,4	49 945,8	54 655,3	93 015,4	84 972,7
Башка финансылык милдеттенмелер	8 218,2	2 141,2	1 393,1	1 352,1	16 559,0
Учурдагы салык милдеттенмелери	6 502,8	4 458,5	639,7	884,2	1 525,5
Башка милдеттенмелер	440,2	14 854,7	38 916,6	10 687,4	35 047,2
Бардык учурдагы милдеттенмелер	24 064,6	71 400,2	95 604,7	105 939,1	138 104,4
ЖАЛПЫ КАПИТАЛ ЖАНА МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР	323 125,2	411 792,4	357 154,0	329 050,1	320 448,2

Ишкананы ийгиликтүү башкаруунун маанилүү шарттарынын бири - бул анын каржылык-чарбалык ишине баа берүү. Ишкананын финансылык-чарбалык иши финансылык ресурстардын пайда болуу жана пайдалануу процессин чагылдырган көрсөткүчтөрдүн жыйындысы менен мүнөздөлөт.

Финансылык абалга жалпы баа берүү жана анын отчеттук мезгилдеги өзгөрүүлөрү.

✓ Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик мүлк фондусунун жана МАИС ЕРГИ-нин талаптарына ылайык, КТРКда мамлекеттик мүлктү комплекстүү инвентаризациялоо жүргүзүлүп, анын негизинде негизги каражаттарды эсептен чыгаруу иштери аткарылган, булар: толугу менен амортизацияланган, жараксыз абалга келген жана моралдык жактан эскирген негизги каражаттар. Ошондой эле кошумча машина жана жабдуулар алынган. Жыйынтыгында, негизги каражаттардын наркы жылдын акырына карата 5427,3 миң сомго чейин көтөрүлдү.

✓ Жылдын акырына карата жүгүртүү активдери кыскарып, 320 448,2 миң сомду түзгөн. Каражаттар банкта жана кассада 11 783,3 миң сом суммасында топтолгон. Сатып алуучулардан алынган дебитордук карыз бир топ кыскарып, 35 397,8 миң сомду, башка дебитордук карыз 5564,6 миң сомду түздү.

✓ Жарнамалык кирешелеринин төмөндөшүнүн натыйжасында, РРТБ 14 428,1 миң сом өлчөмүндө чыгым тарткан.

✓ Өткөн мезгилдеги кыска мөөнөттүү милдеттенмелер 8042,7 миң сомго кыскарган. Жалпы суммасы 84 972 миң сомду түзсө, анын 7 345,9 миң сому республикалык бюджеттен каржыланбагандыктан түзүлдү.

✓ Финансылык милдеттенмелер (ПТС боюнча пайызсыз насыя) толугу менен төлөнүүдө, Корпорация мамлекеттик ссуда берүү үчүн бардык шарттарды, төлөмдөрдү толук жана өз убагында кайтарып берүүдө. Жылдын жыйынтыгы боюнча милдеттенмелердин суммасы 16559,0 миң сомду түздү.

Коом жүктөгөн миссияны ийгиликтүү аткаруу үчүн КТРК мамлекеттик колдоого муктаж. Корпорация сапаттуу телерадиоберүүнү камсыз кылуу үчүн материалдык-техникалык базага инвестицияларын жумшоону улантууда, бирок жарнама рыногундагы кризис шартында жана маалыматтык коопсуздукту камсыз кылуу үчүн, Корпорациянын муктаждыктарын толугу менен каржылоо үчүн гана эмес, ар тараптуу иш алып баруу керек, ошондой эле анын иштөө тутумун өзгөртүү максатында.

Менеджменттин эң маанилүү функциясы - компаниянын каржы булактарын сарамжалдуу калыптандыруу. Республикалык бюджеттен каржыланган уюмдар үчүн бюджеттик процесстин ажырагыс бөлүгү болуп финансылык башкаруунун бирден-бир инструменти - программалык бюджеттөө эсептелет.

Наиболее важной функцией управления является рациональное формирование финансовых ресурсов предприятия. Одним из инструментов управления финансами, являющимися неотъемлемой частью бюджетного процесса для организаций финансируемых из республиканского бюджета, является программное бюджетирование. Азыркы учурда, телекөрсөтүү жана радио каналдарынын продюсерлери программалык бюджеттөө процессине катышууда. Бул каражатты Корпорациянын бюджетинин чыгымдарын гана эмес, ошондой эле киреше бөлүгүн түзүүдө колдонуу Корпорациянын бардык ресурстарын жана мүмкүнчүлүктөрүн толук пайдаланууга мүмкүндүк берди. Программалык бюджеттин натыйжасы - бардык пландарды жана долбоорлорду терең талдоонун негизинде түзүлгөн Корпорациянын деталдуу бюджетти.

7. КОРПОРАЦИЯГА ТОЛУГУ МЕНЕН ЖЕ ЖАРЫМ-ЖАРТЫЛАЙ, ТИКЕ ЖЕ ОРТОМЧУЛУК МЕНЕН ТИЕШЕЛҮҮ БОЛГОН КОМПАНИЯЛАР ЖАНА ИШКАНАЛАР ЖӨНҮНДӨ МААЛЫМАТТАР

КТРК анда уставдык капиталдын 60% үлүшү менен Коомдук уюштуруучусу болуп саналган «Первый канал. Кыргызстан» ЖЧК биргелешкен ишканасы жөнүндө маалымат.

«Первый канал. Кыргызстан» ЖЧКсы – биргелешкен ишкана, КТРК анда уставдык капиталдын 60% үлүшү менен катышуучу укуктарында Коомдук уюштуруучусу болуп саналат.

Россия тарабынын катышуу үлүшү, «Первый канал. Всемирная сеть» Жабык акционердик коом түрүндө, Коомдун уставдык капиталынын 40% түзүп турат.

Маалымат үчүн: 1996-жылдын 28-мартында Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн ортосунда Кыргыз Республикасынын аймагындагы россиялык телерадиоберүүчү уюмдардын программаларын таркатуунун тартиби жана шарттары туурасында Макулдашуу түзүлгөн.

Россиянын телерадиоберүү уюмдарынын программаларын Кыргыз Республикасынын аймагында жайылтуунун тартиби жана шарттары жөнүндө Кыргыз Республикасынын жана Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн ортосундагы 1996-жылдын 28-мартындагы 10-пунктуна ылайык, бул Макулдашуу Тараптардын бири экинчи Тарапка аны токтотуу ниети жөнүндө жазуу жүзүндө билдирүү алган күндөн тартып үч ай өткөндөн кийин токтотулат.

«Первый канал. Кыргызстан» ЖЧКсы КРнын аймагында «Первый канал. Всемирная сетьтин» программаларын алып көрсөтүүнү жүзөгө ашырат, ал ушул максаттар үчүн КРнын Президентинин 29.01.2007-ж. №14 Жарлыгына ылайык КРнын Мамлекеттик телерадиоберүү компаниясы жана «Первый канал. Всемирная сеть» ЖАКы тарабынан уюштурулган.

«Первый канал. Кыргызстан» ЖЧКсынын негизги милдети болуп «Первый канал. Всемирная сеть» програмаларын алып көрсөтүү жана Кыргыз Республикасынын аймагында «Первый канал. Всемирная сеть» ЖАКынын автордук жана аралаш укуктарын коргоо эсептелет.

«Первый канал. Кыргызстан» ЖЧКсы ошондой эле россиянын “Первый канал” телеканалынын жана “Первый каналдын” Санариптик телеүй-бүлөсүнүн: Карусель, Дом Кино, Музыка Первого, Время: далекое и близкое, Телекафе сыяктуу программаларын коммерциялык телеберүү түйүндөрүндө таркатууга карата укукту берет.

«Первый канал. Кыргызстан» ЖЧКсы өз ишмердигин толук өз алдынча каржылоо менен жүзөгө ашырат, КРнын мамлекеттик бюджетинен каражаттарды албайт.

Кыргызстанда РФтин Биринчи каналынын программаларын алып көрсөтүү Москвада 1996-жылдын 28-мартында кол коюлган Кыргыз Республикасынын аймагында россиялык телерадиоберүү уюмдарынын программаларын таркатуу тартиби жана шарттары жөнүндө КР жана РФтин Өкмөттөрүнүн ортосунда түзүлгөн Макулдашууга ылайык, ошондой эле КР Президентинин 29.01.2007-жылдагы №14 «Россия Федерациясынын «Первый канал. Всемирная сеть» программаларын Кыргыз Республикасынын аймагында алып көрсөтүү маселелери жөнүндө» Жарлыгына ылайык жүзөгө ашырылат.

Россия каналдарынын Санариптик телеберүүнүн социалдык пакетинде КТРКнын курамында туруп ретрансляцияланышы тууралуу маалымат

Россия Федерациясынын Өкмөтү жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн ортосундагы «КРдин аймагында россиялык телерадиоберүүчү уюмдардын программаларын таркатуу тартиби жана шарттары тууралуу» Макулдашуусунун негизинде Биринчи вице-премьер-министр М.Д. Абылгазиев менен жыйындын №9-07 11 май 2017-жылдагы №9-07 протоколуна ылайык, жана КРдин Өкмөтүнүн 21 июль 2017-жылдагы № 442 токтомуна ылайык чет элдик өнөктөштөрдүн эки каналы «Первый канал. Всемирная сеть» жана «РТР Планета» КТРКнын теле үй-бүлөсүнө бекитилген, андан кийин бул каналдар санариптик телеберүүнүн социалдык пакетине киргизилген.

Маалыматтык коопсуздуктун, өлкөнүн тышкы саясатынын кызыкчылыктарынын негизинде жана орус-кыргыз мамилелерин эске алуу менен, республикалык бюджетке жүктү азайтуу максатында мамлекеттер аралык комиссия түзүлдү. Россия тарап менен бир нече жолугушуулар өткөрүлдү. Бирок россия тарап, өзүнүн бир талабын бекем кармады: сигналды таратуунун акысын ПКВС каналындагы жарнаманы сатуунун эсебинен жүргүзүү тууралуу. Бул шартты аткаруу мүмкүн эмес, себеби мындай көрүнүш жарнамалык рыноктун талкаланышына алып келмек. Кыргызстандын медиа рыногу ошонун эсебинен жашайт. Андан кийин, Россия тарапка ПКВС жана РТР Планета каналдарын КТРК телекөрсөтүү үй-бүлөсүнө өткөрүп берүү сунушталган.

Ошону менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 21.07.2017-жылдагы №442 токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасындагы санариптик эфирдик берүүлөр пакетине кошумча жогоруда айтылган каналдар бекитилген. Россиялык телеканалдардын сигналын таратуу үчүн кызмат акы төлөө “РТР Планета” каналына жарнаманы жайгаштыруудан келип түшкөн каражаттын эсебинен төлөнмөк.

Кыргыз Республикасынын "Телерадиоберүү жөнүндө" Мыйзамынын 32-беренесине ылайык, Россиянын телеканалдарынын программаларын Кыргыз Республикасынын аймагында социалдык пакет аркылуу жайылтуу үчүн техникалык колдоо жана кызмат көрсөтүүлөргө акы төлөө чыгымдарын жабуу, “РТР Планета” каналындагы жарнамалык кирешелердин эсебинен жүргүзүлөт.

Бул кырдаал КТРКнын "Республикалык радиотелецентр" мамлекеттик ишканасынын (мындан ары - РРТБ) структуралык бөлүмү тарабынан Республикалык Телекөрсөтүү жана радиоуктуруу радиорелейлик тармактарынын (мындан ары – РПО РМТР) алдындагы карызынын пайда болушуна алып келди жана бүгүнкү күнү ал 65 051,9 миң сомду түзөт. Белгилей кетүүчү нерсе, буга чейин ийгиликтүү иш алып барган РРТБ 2020-жылдын жыйынтыгы менен 14 428,1 миң сом зыян тарткан.

Мындан тышкары, "Телекөрсөтүү жана радиоуктуруу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 32-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык, Кыргыз Республикасынын аймагында чет өлкөлүк телерадиоканалдарды толук же жарым-жартылай ретрансляциялоо жүргүзөн "Телерадиоберүү уюмдарынына жана телерадиоберүү операторлоруна жарнама жайгаштырууга тыюу салынат”, төмөнкү учурларды кошпогондо:

- Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдердин негизинде жүргүзүлүп жаткан чет өлкөлүк телеканалдардын санариптик берүүсүн социалдык пакеттин алкагында

толук ретрансляциялоо. Ошол эле учурда, Кыргыз Республикасынын аймагында социалдык пакеттин алкагында телеканалдарды жайылтууга кеткен чыгымдарды жабуу үчүн Өкмөт тарабынан аныкталган көлөмдө гана жарнамаларды жайгаштырууга жол берилет.

Бул жобону ишке ашыруу үчүн, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 17-февралындагы №28-р буйругу кабыл алынып, анда жарнакка 198 300,0 миң сом суммасында каражат белгиленген.

Бүгүнкү күндө ПКВС менен лицензиялык келишим түзүлүп, РТР Планета телеканалын ретрансляциялоо боюнча ВГТРК менен келишим түзүү маселеси тараптардын талкуусунда турат. Топтолгон карызды төлөө маселеси ачык бойдон калууда жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен биргеликте чечим кабыл алууну күтүп жатат.

8. 2021-ЖЫЛГА КАРАТА КОРПОРАЦИЯНЫН ПЛАНДАРЫ

2021-жылга Корпорациянын пландарында төмөнкүдөй приоритеттүү стратегиялык максаттар каралган:

1) КТРК каналдарынын программалык саясатын коомдук муктаждыктарга ылайык күчөтүү. Бул үчүн башкы КТРК каналынын рейтингин, имиджин жана кадыр-баркын көтөрүү:

- КТРКнын башкы каналын жалпы үй-бүлө үчүн каналга айландыруу. Берүүлөр торчосуна төмөнкүлөр кириши керек: бүт үй-бүлө үчүн фильмдер жана программалар;
- КТРКнын мазмунун саясаттан ажыратуу. Көбүрөөк көңүл ачуу, социалдык тармактарды өндүрүү;

2) Төмөнкү мазмундук багыттардагы ата-мекендик социалдык сериалдарды өндүрүүнү жолго коюу:

- үй-бүлө институтун чыңдоо, кыргыз тилин өнүктүрүү, идеологияны жайылтуу, үрп-адаттарды жана каада-салттарды, улуттук жана маданий баалуулуктарды жайылтуу;
- Программаларды жана сериалдарды тартуу аркылуу милиция кызматкерлеринин (укук коргоо органдары), социалдык кызматкерлердин (дарыгер, мугалим, куткаруучу) имиджин / образын (кадыр-баркын) жакшыртууга колдоо көрсөтүү;

3) Бардык программалардын мазмунун талдоонун негизинде телерадиоканалдардын берүүлөр торчосун өркүндөтүү:

- Көрүүчүлөрдүн муктаждыктарына ылайык, кызыктуу берүүлөр торчосун түзүү үчүн эфирдеги долбоорлорго ички аудит жүргүзүү;
- Эскирген жана сүйлөшүү түрүндө жазалган берүүлөрдүн көлөмүн азайтуу;
- Көңүл ачуучу жана жаштар шоу программаларынын, социалдык программалардын үлүшүн көбөйтүү;
- Контентти легалдаштыруу (тасмалар, мультфильмдер). КТРК өлкөнүн негизги каналы катары автордук укуктун жана лицензиялык укуктардын сакталышынын мисалын көрсөтүшү керек;

4) КТРКнын оргтүзүмүн өзгөртүү жана кадрлар менен иштөө:

Акыркы жолу КТРКнын структурасында 2009-жылы өзгөрүүлөр болуп, анда 1500 адамдан 760 адамга чейин кыскарган.

Бул убакыттын ичинде телерадиоберүүнү өндүрүү технологиясы, иштин өзгөчөлүктөрү жана маалыматты берүү ыкмалары толугу менен өзгөрдү (ленталык өндүрүштөн санарип технологияларга өтүү ишке ашырылды).

- Түзүмдү Кыргызстандын медиа рыногундагы заманбап тенденцияларга шайкеш келтирүү жана коом үчүн популярдуу жана кызыктуу программаларды иштеп чыгуу.

5) Финансылык ишти оптималдаштыруу

- Уюштуруу структурасынын өзгөрүшү менен катар, бюджеттик каражаттарды бөлүштүрүү жана Корпорациянын эмгек акы, калем акы төлөө фондулары жаңылоо.
- Жүргүзүлүп жаткан өзгөрүүлөргө байланыштуу чыгымдарды карап чыгуу жана ашыкча чыгымдарды жок кылуу, мисалы, автоматташтыруу жана кагазсыз өндүрүштү киргизүү;
- Ченемдик укуктук базаны өзгөртүү аркылуу, Кыргыз Республикасынын Финансы

министрлиги тарабынан КТРКнын бюджетинин өз убагында жана толук аткарылышына жетишүү;

- Берүүлөрдүн жаңы форматтарын монетизациялоонун (социалдык медиа, youtube), эл аралык келишимдердин кеңейишинин, активдүү сатуунун ж.б. эсебинен бюджеттин толтурулушу көбөйтүү;

6) Техникалык жактан өнүгүү:

Учурдагы кризистен кийин Корпорация автоматташтырууну жана өндүрүштү алыстан башкаруу тутумдарын иштеп чыгышы керек экендиги айдан ачык болуп калды. Өндүрүшкө жана техникалык тейлөөгө кеткен чыгымдарды бир кыйла төмөндөтүүчү тутумдарды киргизүү керек:

- MAM (media asset management) – медиа файлдарды башкаруу тутуму, электрондук медиа архив;

- Playout – берүүнүн электрондук, автоматташтырылган медиа пландаштыруусу;
- CRM – кардарлар жана өнөктөштөр менен иштөө үчүн ыкчам башкаруу тутуму;
- Doc flow – кагазсыз өндүрүш, электрондук иш кагаздары;
- Work flow – Тапшырмаларды пландаштыруу жана контролдоо тутуму;

Телекөрсөтүү жана радио каналдарын өндүрүш, студия жана киного тартуучу жабдуулар менен жабдуу жагынан, мобилдик технологиялык чечимдерге, маалыматтарды берүүнүн заманбап тармактары аркылуу иштөө мүмкүнчүлүгүнө ээ болуунун багыты өзгөрүлөт.

7) Өнүгүүгө шарттарды түзүү үчүн Корпорациянын ишин жөнгө салуучу ченемдик укуктук базаны жаңыртуу;